

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Diplomová práce

Bc. Petr Vymazal

Obor: Řízení volnočasových aktivit

Školní sportovní areály v Olomouckém kraji

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem použil jen uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne 8. dubna 2015

.....

Poděkování

Děkuji Mgr. Pavle Vyhnákové, Ph.D., za její odborné vedení, podněty a rady při zpracování mé diplomové práce.

Obsah

Úvod	6
1 Účastníci volnočasových aktivit	8
1.1 Děti	8
1.2 Mládež	9
1.3 Dospělí	9
2 Volný čas jako vhodný prostředek prevence	11
2.1 Volný čas a výchova	11
2.2 Prevence skrze volný čas	12
3 Přirozená prostředí ovlivňující volný čas	15
3.1 Rodina a volný čas	15
3.2 Vrstevnická skupina a volný čas	16
3.3 Lokální prostředí a volný čas	17
4 Pohybové aktivity	18
5 Role školy v nabídce trávení volného času	19
5.1 Role školy v nabídce trávení volného času u nás	19
5.2 Role školy v nabídce trávení volného času v zahraničí	20
6 Sportovní stavby a sportovní vybavení	22
6.1 Multifunkční hřiště	24
6.2 Atletické stadiony	24
6.3 Fotbalové hřiště	25
6.4 Tenisové kurty	25
6.5 Beach volejbal	26
6.6 Sportovní vybavení a doplňky hřišť	26
7 Průzkum školních sportovních areálů v Olomouci a Přerově	34
7.1 Cíle průzkumu	36
7.2 Průzkumné otázky	36
7.3 Průzkumné metody	37
7.4 Školní sportovní areály ve městě Olomouci	38
7.4.1 Základní škola Holice	39
7.4.2 Základní škola Rooseveltova	41
7.4.3 Základní škola Rožňavská	42
7.4.4 Základní škola Holečkova	44

7.4.5	Základní škola Heyrovského	46
7.4.6	Základní škola Mozartova	47
7.4.7	Základní škola Tererovo nám.	49
7.4.8	Základní škola Helsinská	51
7.4.9	Základní škola Demlova	52
7.4.10	Základní škola Zeyerova	54
7.5	Rozmístění školních sportovních areálů ve městě Olomouci	56
7.6	Školní sportovní areály ve městě Přerově	57
7.6.1	Základní škola Želatovská	58
7.6.2	Základní škola Svisle	59
7.6.3	Základní škola Velká Dlážka	60
7.6.4	Základní škola Za mlýnem	62
7.6.5	Základní škola Trávník	62
7.7	Rozmístění školních sportovních areálů ve městě Přerově	64
7.8	Porovnání školních sportovních areálů ve městě Olomouci a Přerově	65
7.8.1	Porovnání školních sportovních areálů ve městě Olomouci	66
7.8.2	Porovnání školních sportovních areálů ve městě Přerově	68
7.8.3	Porovnání školních sportovních areálů mezi městy Olomoucí a Přerovem	70
	Závěr	74
	Seznam literatury a pramenů	76
	Seznam příloh	79

Úvod

„Život ve městě je poznamenán chvatem a dynamickým rytmem života. Městské prostředí reprezentuje jistá míra anonymity mezilidských vztahů, dávající na jednu stranu pocit intimity, na druhou stranu reprezentující úbytek solidarity a sounáležitosti. Nabízí na jednu stranu velké množství příležitostí pro kulturní, sportovní a jiné volnočasové vyžití, na druhou stranu narůstá počet rodin, které jsou k těmto nabídkám nevšímavé. Přes relativní pestrost možností a podnětů městského prostředí je formativní role městského prostředí omezující. Například dětská hřiště na sídlištích jsou jen stěží prostředím, které může stačit dětem pro psychicky náročnější herní aktivity. Několik čtverečních metrů přírody uprostřed betonu, automobilů a silnic nevytvoří dostatečně mnohotvárné a diferenciované prostředí, které by větším dětem a mládeži dostačovalo. Svou roli v prostředí totiž nehrají jen materiální a organizační podmínky, ale také jejich funkčnost a pobídky, které je doprovázejí. A tak na nás působí nejen lokalita sama, ale též potenciality, jež jsou v místě dlouhodobě zpřítomnělé.“ (Procházka, 2012, s. 123).

I přes modernizaci a růst měst je žádoucí myslet na zachování a vytváření míst pro kvalitní trávení volného času dětí a mládeže. Měl by být celospolečenský zájem, aby byl zabezpečen správný vývoj této mladé generace. K tomuto účelu mohou ve městech napomáhat školní sportovní areály zpřístupněné veřejnosti v době mimo vyučování.

Tématem této diplomové práce jsou školní sportovní areály zpřístupněné veřejnosti v době mimo vyučování na území města Olomouce a Přerova, jako významné prostory k trávení volného času dětí a mládeže. Školní areály plní různé důležité funkce pro správný vývoj jedince. Je možné se v nich věnovat různým sportovním rekreačním aktivitám, odpočinku, sociálním setkáním, různorodým pravidelným zájmovým kroužkům nebo vlastní individuální realizaci.

Cílem diplomové práce je popsat a analyzovat možnosti trávení volného času dětí a mládeže ve školních sportovních areálech zpřístupněných veřejnosti v době mimo vyučování ve městě Olomouci a Přerově.

Dílčím cílem diplomové práce je porovnat z hlediska možností trávení volného času, úrovně a kvality vybavenosti školních sportovních areálů ve městě Olomouci a Přerově. Zjistit zda obě města řeší otázku trávení volného času svých občanů, zejména dětí a mládeže, také prostřednictvím školních sportovních areálů a případně jaké odlišnosti je možné vyzorovat mezi městy Olomoucí a Přerovem.

Cílem teoretické části diplomové práce je popsat témata související s trávením volného času dětí, mládeže a dospělých využívajících školní sportovní areály zpřístupněné veřejnosti v době mimo vyučování, což úzce souvisí se správným a zdravým vývojem a prevencí k sociálně patologickým jevům.

Cílem empirické části diplomové práce je popsat, analyzovat a porovnat školní sportovní areály zpřístupněné veřejnosti v době mimo vyučování ve městě Olomouci a Přerově. Charakterizovat úroveň, množství, rozmístění, dostupnost a vybavení, ale i problémy školních sportovních areálů na území města Olomouce a Přerova. Abych stanoveného cíle empirické části práce dosáhl, realizoval jsem kvalitativní průzkumné šetření zaměřené na školy, které zpřístupňují své sportovní areály v době mimo vyučování. Tyto školy se významně podílejí na kvalitním trávení volného času ve svých školních sportovních areálech s cílem podílet se na správném a zdravém vývoji a tím i prevenci k sociálně patologickým jevům u dětí a mládeže.

Pokud se vytýčených cílů podaří dosáhnout, věřím, že tyto poznatky přispějí ke zdůraznění potřeby existence vhodných prostředí k trávení volného času, jakými jsou právě školní sportovní areály určené primárně pro děti a mládež. Snad budou mít školy k dispozici více prostředků, zejména finančních na rekonstrukce stávajících sportovních areálů a budování zcela nových areálů a hřišť. Účinně a produktivně se bude využívat dotací a grantů pro účely revitalizací a vzniku nových hřišť. Ta současná hřiště a sportovní areály je zapotřebí stále udržovat v dobrém stavu a již nevhodné vybavení průběžně nebo pokud možno v co nejkratším čase obměňovat. Také je žádoucí sportovní areály doplňovat o nejnovější vybavení, které odpovídají nejnovějším trendům doby. Atraktivita sportovních areálů má značný vliv na jejich využití dětmi, mládeží a veřejností.

1 Účastníci volnočasových aktivit

Školní sportovní areály zpřístupněné veřejnosti v době mimo vyučování jsou nejčastěji navštěvovány dětmi a mládeží. Avšak tyto sportovní prostory nemusí navštěvovat jen děti a mládež. Do těchto prostor dochází také nejmenší děti se svými rodiči, ale i dospělí nebo starší lidé, kteří mají v oblibě pohybové aktivity. Největší skupinou navštěvující školní sportovní areály zůstávají děti a mládež školou povinné, pro které jsou tyto prostory určeny. A také školní sportovní areály jsou pro ně známým a přirozeným prostředím. Dospělí jedinci do těchto sportovních prostorů docházejí spíše podle svých časových možností a zájmů. Jedním z podstatných činitelů volného času jedince je tedy jeho věk. Podobně jako v jiných oblastech lidského života, i zde člověk postupně projevuje stále větší samostatnost. (Řehula in Spousta aj., 1994, s. 31-32).

1.1 Děti

V předškolním věku jsou za volný čas dětí zodpovědní rodiče. Děti mají ještě málo povinností, v rámci dne jim převažuje nejvíce volného času, který děti nejčastěji využívají k různým hrám. V tomto věku se však děti připravují na vstup do školy, kde je již určité povinnosti budou čekat. (Šimíčková-Čížková a kol., 2008, s. 68).

V období mladšího školního věku již děti mají kromě volného času také povinnosti, které je od této chvíle budou provázet po celý život až do stáří. Dítě mladšího školního věku potřebuje především podporu, aby se zorientovalo v bohaté nabídce zájmových činností a aby dokázalo poznat a rozvíjet své předpoklady a svá nadání. Volný čas dítěte mladšího školního věku může být charakterizován velkou šíří zájmů, určitou povrchností a přelétavostí. V tomto období velmi záleží na autoritách, jako jsou rodiče, učitelé a vychovatelé, aby dítě přiměřeně vedli k pravidelné účasti v různých zájmových útvarech, zároveň však, aby ho nepřetěžovali a dopřáli mu dostatek spontánního, neorganizovaného volného času, v němž si odpočine od školní zátěže. (Šimíčková-Čížková a kol., 2008, s. 84-85).

Starší školní věk představuje náročné období v životě člověka a tato skutečnost se odráží i ve volném čase. Pubertální děti hledají vlastní identitu, touží rozhodovat samy o sobě. „Právě volný čas pubescenta, zejména jeho náplň, ukazuje na aktuální tendence v jeho osobnosti, přímo vyjadřuje jeho zájmovou a hodnotovou orientaci. Pubescent již jakoukoliv organizaci a řízení svého volného času považuje za manipulaci a všechny činnosti v tomto směru ze strany dospělých ho zpravidla demotivují.“ (Řehulka in Spousta aj., 1994, s. 31-32). V tomto věku je přirozené, že se pubertální děti odklánějí od rodičů a více vyhledávají společnost vrstevníků. Avšak ve vývoji dětí je toto období určitým rizikem v případě, jestliže by se pubertální děti dostali do vlivu negativních vrstevníků nebo part. Ti, kdo za výchovu dospívajícího zodpovídají, by v oblasti volného času měli spíše nabízet a motivovat, než organizovat a řídit. (Vyhnálková in Kantorová, 2010, s. 164).

1.2 Mládež

Tento věk, který se nazývá obdobím adolescence, je etapou stabilizace osobnosti. Jedinec nese sám za sebe stále větší zodpovědnost. V tomto věku se zúročují dosavadní snahy rodičů a vychovatelů, kdy jejich výchovné působení již přechází do sebevýchovy adolescenta. Poláčková uvádí, že „kulturní a volnočasové orientace krystalizují kolem šestnácti let věku“ a že věk asi kolem sedmnácti let je „nejaktivnějším obdobím z hlediska množství a náplně volného času“ (in Kraus, Poláčková aj., 2001, s. 166-167). Zájmy i zájmové činnosti vypovídají mnohé o osobnosti a hodnotové orientaci adolescenta a často přetrvávají až do dospělosti. (Vyhnálková in Kantorová, 2010, s. 164).

1.3 Dospělí

V dospělosti je volný čas výrazně ovlivňován povinnostmi. Dospělí člověk je již značně vytížen profesními a rodinnými povinnostmi. Často se dospělý člověk domnívá, že ani volný čas žádný nemá. Volný čas u dospělého člověka představuje nejčastěji prostor pro regeneraci sil a odreagování od starostí a povinností. Mnoho

dospělých lidí se věnuje svým oblíbeným koníčkům až do stáří. (Vyhnálková in Kantorová, 2010, s. 164-165).

Ve stáří, kdy člověk vstupuje do důchodu, náhle disponuje nebývalým množstvím volného času, jež je třeba naplnit tak, aby přispíval k celkové životní pohodě jedince. Ne vždy se stárnoucímu člověku podaří uspokojivé činnosti nalézt. Zcela nezbytné proto je začít se na stáří včas připravovat ještě v produktivním věku, navazovat a prohlubovat přátelské vztahy a kontakty, rozvíjet své zájmy a hledat aktivity, jimž by člověk mohl prospívat nejen sobě, ale i svému okolí. (Vyhnálková in Kantorová, 2010, s. 165).

2 Volný čas jako vhodný prostředek prevence

Volný čas lze charakterizovat jako svébytný, kulturně a společensky podmíněný a časově vymezený prostor, ve kterém se jedinec nebo skupina lidí svobodně rozhoduje o způsobu seberealizace prostřednictvím rozmanitých činností (sportovních, kulturních, technických apod.) jimiž naplňuje své potřeby (především sekundární) a rozvíjí své zájmy. Do kategorie volného času nezahrnujeme čas vyhrazený pro školní vzdělávání či práci, stejně jako činnosti spojené se sebeobsluhou (hygiena, stravování, nákupy, práce v domácnosti, doprava do zaměstnání apod.). (Průcha, 2009, s. 379).

2.1 Volný čas a výchova

Definice podle pedagogického slovníku zní: „Čas, s kterým člověk může nakládat podle svého uvážení a na základě svých zájmů. Volný čas je doba, která zůstane z 24 hodin běžného dne po odečtení času věnovaného práci, péči o rodinu a domácnost, péči o vlastní fyzické potřeby (včetně spánku).“ (Průcha, Walterová, Mareš, 2009, s. 341).

Pojem volný čas lze vymezit jako dobu, která nám zbývá po splnění našich povinností a po uspokojení našich základních životních potřeb. Volný čas je také chápán jako opak nutné práce a povinností, doba, kdy si své činnosti můžeme vybrat svobodně, děláme je dobrovolně a rádi. Avšak nejjednodušší vymezení volného času je, když si jednoduše rozdělíme den na tři části. První část zahrnuje biologické potřeby člověka, jako je nutný spánek, jídlo, hygiena atd. Druhá část povinnosti jako například docházka do školy nebo do zaměstnání. Nakonec třetí zbývající část dne je obvykle naším volným časem. (Vyhnálková in Kantorová, 2010, s. 159-160).

Volný čas slouží k realizaci našich vlastních zájmů a k našim zálibám, také k odpočinku a načerpání nových sil po náročné práci. Každý člověk by měl umět trávit svůj volný čas jak pasivně, tak i aktivně. Volný čas v životě člověka má důležitou úlohu a plní určité funkce. Odpočinková a rekreační činnost je důležitá k načerpání nových sil po práci. Zábava a zájmové činnosti člověka vrací do duševní pohody. Zájmové vzdělávání a dobrovolně společensky prospěšná činnost se aktivně podílí na vytváření

kultury společnosti. Do volného času se započítávají i veškeré časové ztráty spojené s těmito výše uvedenými činnostmi. Významnou funkcí je i ta skutečnost že, volný čas preventivně působí na všechny jedince. Dostatečně vytižený jedinec správně využívající svůj volný čas, nebude dělat něco nežádoucího. (Vyhnálková in Kantorová, 2010, s. 162-163).

Výchova ve volném čase je veškerá výchovná činnost s dětmi a mládeží, která probíhá mimo povinné vyučování. Patří do ní veškeré působení, které neslouží realizaci základních biologických potřeb ani školních nebo pracovních povinností. Má odpočinkový, vzdělávací, relaxační a pracovní charakter. Cíle výchovy mimo vyučování vycházejí z potřeb dětí, které vyplývají z objektivních zákonitostí jejich fyzického, psychického a sociálního zrání, potažmo využití všech těchto potencionálních vlastností k dalšímu rozvoji jejich osobnosti. Plní funkce výchovně-vzdělávací, zdravotní, sociální a preventivní. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2008, s. 65-69).

Cílem výchovy ve volném čase je vychovat člověka, který dokáže se svým volným časem rozumně hospodařit, uvědomuje si jeho životní hodnotu, má pestré a mnohostranné zájmy a také jeden svůj hluboký, celoživotní zájem. Měl by to být jedinec aktivní, nejen přijímající podněty, ale schopný vyvíjet úsilí, věnovat se činností, které přinášejí uspokojení a poskytují příležitost k navazování nových kvalitních vztahů mezi lidmi. S výchovou bezprostředně souvisí utváření životního stylu. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2008, s. 65-69).

2.2 Prevence skrze volný čas

Specifickou zvláštností volného času dětí a mládeže je to, že z výchovných důvodů je žádoucí jej ovlivňovat. Prevence je nejlepším způsobem jak předcházet pozdějším problémům způsobeným vlivem špatných návyků trávení volného času vypěstovaných již v dětství. Je tedy zapotřebí brát volný čas jako nedílnou a velice významnou součást života každého jedince i celé společnosti. (Vyhnálková in Kantorová, 2010, s. 168-169).

Základní strategií prevence je výchova ke zdravému životnímu stylu, k osvojování pozitivního sociálního chování a k zachování integrity osobnosti. Prevence znamená předcházení problémům, různým negativním jevům nebo vlivům. V našem případě jde o předcházení všeobecně nežádoucímu společenskému chování. Prevence sociálně patologických jevů se orientuje především na děti a mládež, protože hlavně děti a mládež jsou nejvíce vystavovány socializačnímu působení. Zejména děti a mládež jsou mnohem více tvárná a ovlivnitelná, než dospělí. (Machová, Kubátová, a kol., 2009, s. 14-15).

Společensky nežádoucí chování nelze zcela vymezit jednou definicí. V odborné literatuře existuje mnoho způsobů a možností výkladu tohoto termínu. Pedagogická encyklopedie uvádí čtyři nejčastější vymezení: „**1. sociálně patologické jevy** (shrnující pojem pro nežádoucí, nenormální chování, které svými negativními důsledky ohrožuje svého nositele i společnost); **2. asociální chování** (bezohledné chování, které neodpovídá mravním normám dané společnosti); **3. antisociální chování** (společensky vysoce nebezpečné chování spojované se záměrnou verbální i fyzickou agresí; pojem označuje páchaní trestné činnosti); **4. delikventní chování** (sociálně nežádoucí až úmyslné protisociální chování v širším smyslu než kriminalita; označuje se jím páchaní trestných činů, přestupků nebo jiných deliktů).“ (Průcha, 2009, s. 217).

Hlavními stupni prevence zaměřených na předcházení nebo řešení vzniklých nežádoucích jevů jsou: **Primární prevence** je zaměřena na předcházení výskytu určitého negativního jevu a také je dále zaměřena na práci s ohroženou skupinou obyvatelstva. Primární prevence má za hlavní cíl, aby vůbec k ohrožení zdraví, vývoje a tak podobně vůbec nedošlo. **Sekundární prevence** se také nazývá jako tzv. časná intervence, která je realizována tehdy, kdy již negativní jev vznikl, ale ještě nestačil způsobit závažné poškození. Jedná se tedy o předcházení vzniku a také rozvoje působení negativního stimulu či jevu. Sekundární prevence je nejčastěji využívána v oblasti poradenství nebo samotné pomoci a je především také zaměřena přímo na ohrožené skupiny obyvatelstva. O tzv. **terciární prevenci** se hovoří zhruba od 60. let 20. století. Terciární prevence se realizuje ve chvíli, kdy již nežádoucí jev vznikl a způsobil již nějaké, nejčastěji, závažné poškození. Hlavním cílem terciární prevence je předejít a zamezit případným dalším škodám na zdraví aj. Terciární prevence se také zabývá skupinou zasažených obyvatel. Hlavním smyslem terciární prevence je především tzv. resocializace nebo sociální rehabilitace, a další opatření, která jsou zaměřena především na snížení rizika

dalšího poškození organismu jedince v důsledku dalšího možného působení škodlivého či nežádoucího jevu. (Průcha, Walterová, Mareš, 2009, s. 218).

Mezi časté problémy dětí a mládeže patří přílišné trávení volného času u počítače nebo sledování televize. S tím úzce souvisí také výskyt nadváhy a obezity v dětském věku což má vážné zdravotní důsledky v oblasti fyzické, psychické i sociální. Preventivní programy zaměřené na boj s nadváhou a obezitou u dětí by měly být zaměřeny především na zvyšování úrovně pohybové aktivity a zlepšení stravovacích zvyklostí, a to jak v rodině, tak ve školním prostředí. Školy se svojí nabídkou zpřístupněných školních sportovních areálů v době mimo vyučování se významně podílí na primární prevenci nežádoucích jevů u dětí a mládeže. (Národní zpráva o zdravím a životním stylu dětí a školáků, 2010, s. 21).

V dnešní době se u dětí a mládeže může více vyskytovat násilí a agrese. To může být způsobeno sledováním televize nebo hraním počítačových her. Některé děti tak mohou násilím neadekvátně řešit své problémy. Nejčastěji se mezi dětmi násilí vyskytuje ve škole nebo v průběhu jejich volného času. Do této kategorie patří všem známý problém, jímž je šikana mezi dětmi. Jinou formou násilného chování může být vandalismus, kdy dochází k ničení veřejného nebo soukromého majetku. Příkladem vandalismu jsou vyskytující se malby na stěnách budov a zdi vytvořené sprejery. (Fischer, Škoda, 2009, s. 45-46).

Také je často slyšet o rostoucích problémech s užíváním drog dětmi a mládeží, čímž ohrožují sebe, ale i své okolí. Závislosti se netýkají jen drog, ale sem spadají i problémy s alkoholem nebo kouřením. Novým pojmem je virtuální závislost, což je závislost na počítači, televizi nebo přílišné sledování filmů. Známým nežádoucím projevem chování jsou také krádeže, které bývají úzce provázány s ostatními nežádoucími projevy chování. Například krádeže bývají úzce spjaty se závislostmi na drogách a podobně. (Fischer, Škoda, 2009, s. 88-90).

3 Přirozená prostředí ovlivňující volný čas

Prostředí patří vedle vrozených a dědičných vlivů a výchovy k základním činitelům, jež formují vývoj lidského jedince. O tom jak a v jakém prostředí bude dítě trávit svůj volný čas, významně předurčuje výchova v rodině. S prostředím dítě nejprve seznamují rodiče, kteří se svými dětmi v počátcích tráví většinu času společně. Především rodiče bývají počátečním impulzem, pro to jak budou se svými potomky trávit volný čas, zda venku na hřišti nebo doma u televize. Větší děti jsou ve volbě prostředí a způsobu trávení volného času již více ovlivňovány vrstevníky. Rozlišujeme takzvaná přirozená prostředí výchovy, mezi něž řadíme rodinu, vrstevnickou skupinu, lokální prostředí, a dále takzvaná institucionální prostředí výchovy, kam patří škola, školská zařízení a prostředí dalších organizací a institucí, která záměrně působí ve výchově dětí a mládeže. (Kraus, 2001, s. 99-102).

3.1 Rodina a volný čas

Rodina představuje první zkušenost s volným časem, je prvním místem, kde se volnočasové návyky a postoje utvářejí, vzory z rodiny si člověk nese po celý život, a to i v oblasti volného času. Společné aktivity rozvíjejí nejen osobnost dítěte, ale i rodičů, a především posilují vzájemné vazby v rodině. Záleží zde jak na kvantitě společně stráveného času, tak samozřejmě i na kvalitě. Také záleží například na tom, kolik je v rodině dětí, nakolik je rodina otevřená vztahům v okolí, jaký je věk rodičů, jaký je styl výchovy v rodině, nakolik rodiče sami přiznávají význam a vzájemně se podporují ve volnočasových aktivitách, kolik finančních prostředků jsou do této oblasti ochotni věnovat. (Kraus, 2001, s. 79-83).

Rodina formuje vztah dětí k volnému času třemi skupinami faktorů: **Materiální a ekonomické faktory** (postavení rodiny v socioekonomické struktuře společnosti, příjem rodiny, místo a způsob bydlení, vybavení rodiny technikou, sportovními pomůckami apod.). **Psychologické faktory** (stabilita a emocionální atmosféra rodiny, vztahy a vzájemné působení členů rodiny apod.). **Kulturní faktory** (hodnotová orientace rodičů, vzdělání a vztah ke kultuře, ale i vztah k práci či profesi). (Kraus, 2001, s. 79-83).

3.2 Vrstevnícká skupina a volný čas

Vrstevnícká skupina je malá, primární, neformální sociální skupina osob, které jsou si blízké věkově i názorově. Projevuje se silným pocitem příslušnosti ke skupině. Rozlišujeme vrstevnícké skupiny spontánně vzniklé (na ulici, děti, které se kamarádí) a vrstevnícké skupiny, které se utvářejí z původně formálních skupin (vrstevnícké skupiny vzniklé v rámci školních tříd, zájmových útvarů apod.). Také rozlišujeme vrstevnícké skupiny pozitivně zaměřené (tzv. party) a skupiny negativně zaměřené (tzv. gangy či tlupy). (Kraus, 2001, s. 119).

Význam vrstevnícké skupiny ve vývoji dítěte je zcela nezastupitelný, zvláště v období dospívání: **Sdílení skupinové zkušenosti s ostatními** – společné zážitky, relaxace a zábava, kooperace, možnost sebeuplatnění. **Prostor pro výměnu názorů a myšlenek** a pro vytváření nových pohledů na řešení problémů. **Prostor pro socializaci a nácvik sociálních dovedností** – řešení konfliktů, empatie, zaujímání pozic a rolí ve skupině rovnocenných partnerů. **Naplnění touhy být součástí širšího celku**, někam patřit, být akceptován a oceňován druhými. V dospívání **prostor pro emancipaci od rodiny** – vrstevníci si navzájem přiznávají určitou vyspělost, berou se navzájem vážně, ale také si tolerují chování, které dospělí odmítají. **Hodnoty oceňované vrstevníky** – fair play, odvaha riskovat, nápaditost a iniciativnost, smysl pro humor, solidárnost a ochota pomáhat. (Řezáč, 1998, s. 158-159).

Příslušnost k vrstevnícké skupině výrazně ovlivňuje volný čas dítěte či dospívajícího. Trávit volný čas s vrstevníky je přáním každého mladého člověka, často mu více záleží na tom, aby byl s kamarády, než na tom, jak svůj volný čas naplní (s kým je důležitější než jak). Pro dospívající je na vrstevnícké skupině atraktivní právě nepřítomnost dospělého, proto trávit volný čas s vrstevníky je často zajímavější, než ho trávit s rodiči.

Ve vztahu k volnému času a vrstevníckým skupinám mají výrazný vliv subkultury mládeže – např. skate, sportovní fanoušci, PC fanoušci, subkultury vycházející z hudebních stylů, ekologové, náboženské skupiny mládeže, ale i sprejeři či sekty. To vše jsou subkultury v rámci hlavní kultury, které mládež (více či méně pozitivně) v jejím volném čase mohou ovlivňovat. (Řezáč, 1998, s. 158-159).

3.3 Lokální prostředí a volný čas

Lokálním prostředím rozumíme místo, kde člověk žije. Rozlišujeme dva hlavní typy lokálního prostředí – město a vesnici. Tato dvě prostředí mají výrazný vliv na to, jak lidé, kteří zde žijí, mohou trávit volný čas. (Kraus, 2001, s. 126-127).

Ve městě je rozhodně větší nabídka a dostupnost volnočasových aktivit, děti a mládež mají větší výběr zájmových kroužků, organizací, kultury. Pokud se děti z vesnice chtějí věnovat nějakému specifickému koníčku, často musí dojíždět, což je u mladších dětí problém. Negativem města je anonymita a také menší bezpečnost, není často možné pustit děti ven, aby si hrály na ulici bez dozoru, což na venkově ještě nemusí být tak riskantní.

Na venkově (zvláště v malých obcích) je důležité, jak se k nabídce volnočasových aktivit pro děti a mládež staví obec a různá sdružení (hasiči, církve, Sokol či Orel). Velký význam má, pokud je ve vesnici škola, která nabízí kroužky pro žáky. Vesnice umožňuje větší vyžití v přírodě a ve vztahu k tradicím a zvykům, než město. (Kraus, 2001, s. 126-127).

4 Pohybové aktivity

Děti a mládež volný čas vnímají po svém. Volný čas je pro děti a mládež především zábava. Z jejich pohledu je volným časem doba, ve které se mohou zcela svobodně věnovat svým oblíbeným nebo spontánním činnostem do kterých je nikdo nenutí.

Pohyb je nezbytným a nejpřirozenějším předpokladem k zachování a upevňování normálních fyziologických funkcí organismu. V dnešní době má pohybová činnost nepostradatelnou socializační funkci, pro dítě obzvlášť. Kromě komunikačních schopností je oceňována fyzická síla, obratnost a kondice. Při úspěšných sportovních výkonech a pohybových aktivitách dochází k uvolňování pozitivních euforických pocitů. Pohybové aktivity snižují stres, protože navozují pocity radosti a štěstí, dobré nálady a vyrovnanosti. Pohybové aktivity jsou proto vhodnou náplní volného času dětí i dospělých. (Machová, Kubátová, a kol., 2009, s. 58).

Děti a mládež, když se zrovna ve svém volném čase nezabývají sportu a pohybovým aktivitám, často se věnují rozmanitým hrám. „**Hry** přinášejí dětem vzrušující a radostné zážitky. Prožívají při nich napětí boje i blažené chvíle vítězství. Znamenají vybočení z každodenní všednosti, únik z šedivé reality do pohádkové říše, kde se malý človíček jako mávnutím kouzelného proutku mění v jestřába, vlka, vodníka, anděla, čerta, zbojníka a krále, který vysílá své vojsko.“ (Němec, 2002, s. 9).

Pro děti a mládež je přirozený pohyb, kterým mohou vybit nahromaděnou energii, například vzniklou sezením ve školních lavicích. Nejčastěji bývají těmito aktivitami různé soutěže nebo **pohybové hry**. „Pohybovou hru chápeme jako záměrnou, uvědoměle organizovanou pohybovou aktivitu dvou a více lidí, v prostoru a čase, s předem dobrovolně dohodnutými a bezpodmínečně dodržovanými pravidly. Hra má účelný a souvislý uzavřený děj. Je charakterizována napětím, prožitkem, radostí, veselím, vysokou motivací k činnosti, uplatněním známých dovedností, pohodou a často soutěživostí.“ (Mazal, 2007, s. 19).

5 Role školy v nabídce trávení volného času

„Škola jako instituce poměrně účinně uchovává a traduje výsledky lidské duchovní a hmotné kultury, a to v cílech a obsazích své vzdělávací a výchovné činnosti. Škola zároveň svými specifickými socializačními a enkulturačními aktivitami pečuje o kontinuitu kolektivní identity a vedle toho také o rozvoj individuálních osobnostních dispozic žáků. Potřeba vychovat děti, jež budou schopny uspět v současném světě s jeho charakteristikami globální otevřenosti, informační propojenosti a multikultury atd., však staví před školu další akcenty. Vedle možnosti získat široké kompetence musí škola nabízet pro individuální rozvoj žáka smysluplné motivy k utvoření stabilizované postojové a hodnotové orientace, která by jej dokázala provést složitým a měnícím se světem.“ (Procházka, 2012, s. 126).

5.1 Role školy v nabídce trávení volného času u nás

Významnou podporu školám poskytují města a obce, které se vážně zabývají otázkami trávení volného času dětí, mládeže i dospělých. Jednou z pomocí měst je podpora rozvoje městských hřišť nebo školních sportovních areálů. Účelem je podpořit správné trávení volného času jako důležité a přirozené potřeby dětí a mládeže, což přispívá k jejich zdravému vývoji. Hřiště jsou důležitá jak pro trávení volného času dětí a mládeže, ale i pro činnost různých organizací. V rozvoji sportovních areálů finančně podporují školy magistráty měst, kraje nebo jsou školám poskytovány dotace z fondů Evropské Unie. Další důležitou a nezbytnou podporou školních sportovních areálů je informovanost občanů o existenci těchto sportovních areálů. O školních sportovních areálech je možné se dozvědět především na webových stránkách měst a v regionálním tisku vydávaném bezplatně městem jakou jsou ve městě Olomouci „Radniční listy“ a městě Přerově „Přerovské listy“. Tímto způsob podporuje rozvoj školních sportovních areálů i Statutární město Olomouce a Statutární město Přerov. (www.olomouc.eu¹, www.prerov.eu²).

¹ *Statutární město Olomouc: Oficiální informační portál* [online]. Magistrát města Olomouce, © 2012 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://prorodinu.olomouc.eu/mista-pratelska-rodine/detska-hriste>

² *Statutární město Přerov: Oficiální informační portál* [online]. Publikační a redakční systém Public4u, © 2000-2015 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.prerov.eu/cs/o-prerove/sport-ve-meste/sportovni-zarizeni/sportoviste-skolni-hriste.html>

Školy jsou známé jako místa, kde se především vyučuje, avšak v době mimo vyučování se školy významně podílejí v nabídce trávení volného času dětí, mládeže a někdy i dospělých. Proto kromě různých kroužků určených dětem a mládeži, školy také zpřístupňují své sportovní areály v době mimo vyučování. Ve svých školních sportovních areálech zabezpečují jistý komfort návštěvníkům, od zabezpečení areálu správcem, jeho odborné pomoci nebo rady, zapůjčení sportovního vybavení ke hře, až po možnost využití sociálního zázemí jako jsou toalety nebo umývárny. Veškeré tyto služby jsou buď bezplatné, nebo v některých školních sportovních areálech jsou zpoplatněny jen pro dospělé. Školy se tak snaží o vytvoření vhodných prostorů pro trávení volného času dětí a mládeže. Ti si do školních areálů rádi cestu najdou, protože škola je v jejich věku přirozeným prostředím. V opačném případě by mohlo docházet k tomu, že děti a mládež budou trávit více času u počítače nebo televize což prokazují i poslední výzkumy. (Sak, Saková, 2004, s. 59-62).

Přestože celkové podmínky ve školství nejsou úplně nejlepší, i tak školy dělají maximum pro zdravý vývoj dětí a mládeže prostřednictvím nabídky možností správného využívání volného času. Školní sportovní areály tak nabývají na významu jako místa vhodná a bezpečná k trávení volného času ve městě. Škola tak má kladný vliv na ovlivňování volného času dětí a mládeže. Školní sportovní areály se již staly trvalou součástí politiky společnosti a jejich význam v současných podmínkách stále roste. (Machová, Kubátová, a kol., 2009, s. 55-57).

5.2 Role školy v nabídce trávení volného času v zahraničí

Ne vše je možné porovnávat se zahraničím, v každé zemi funguje jiný systém a každá země má své kulturní zvyklosti a národní tradice. Tato různorodost je způsobena jednak odlišným historickým vývojem jednotlivých zemí, jednak různými aktuálními podmínkami ekonomickými a sociálně politickými. Ve všech zemích Evropské unie hraje při vytváření pravidel a definování obecných principů klíčovou roli stát. (Váňová, 2009, s. 27-28).

Nejen vědci, ale také politici, ekonomové, širší veřejnost se zajímají o to, jak se rozvíjí děti, mládež i dospělí v jiných zemích. Kladou si otázky: Jaké byly české školy a jaké jsou teď? Jaké mají být? Co je na českých školách zvláštní? Kterým jiným typům školám v Evropě nebo ve světě se podobají a kterým jsou nejbližší? Význam škol a trávení volného času dětí a mládež je tak nezanedbatelný, že je třeba inspirovat se a přebírat to pozitivní. (Průcha, 2006, s. 15-16).

Školy a školská zařízení u nás jsou zapsány ve školském rejstříku. Zápisem do rejstříku škol a školských zařízení vzniká právnické osobě právo poskytovat vzdělávání a školské služby a vydávat doklady o vzdělávání stanovené školským zákonem. Je také podmínkou pro přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu územního samosprávného celku. Zákon současně dává široké pravomoci zřizovateli, proto se školská zařízení mohou lišit v jednotlivých krajích i v jednotlivých obcích, nemohou však překročit rámec stanovený zákonem či vyhláškami vztahujícími se k příslušnému typu zařízení. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2008, s. 203-204).

V zahraničí již platí mnoho let, že sportovní areály škol a univerzit jsou zpřístupňovány veřejnosti, zájmovým organizacím a sportovním klubům. Zejména v USA školy disponují velmi moderními sportovními areály, které jsou zpřístupněny široké veřejnosti. Tyto sportovní areály jsou také veřejností hojně využívány, což můžeme sledovat v mnoha amerických filmech, kdy vidíme, jak mládež tráví svůj volný čas třeba basketbalem na moderním hřišti. V USA z těchto důvodů existují organizace zabývající se poradenstvím v oblasti získávání finančních grantů pro modernizaci školních sportovních areálů nebo tyto záležitosti pro školy přímo zprostředkovávají. Dále tyto organizace školám poskytují projekty nebo návrhy rekonstrukcí a modernizací sportovišť, včetně nabídky a realizací posledních novinek v oblasti sportovních hřišť. Potom v mnoha takových školních sportovních areálech rády tráví svůj volný čas spousta dětí, mládeže i dospělých. Často se v takových amerických školních sportovních areálech rodí a následně trénují národní reprezentanti, zejména v univerzitních sportovních areálech. (www.peacefulplaygrounds.com³).

³ *Peaceful Playgrounds: School Playground*: [online]. peraltAdesign, © 2015 [cit. 2015-02-28]. Dostupné z: <http://www.peacefulplaygrounds.com/>

6 Sportovní stavby a sportovní vybavení

V městských lokalitách je žádoucí budovat nová hřiště, která mohou sloužit k trávení volného času v omezených prostorech měst dětem, mládeži i široké veřejnosti. Důležité informace o sportovních areálech, jak by měly vypadat a splňovaly správný účel, byly funkční a zároveň bezpečné, je možné zjistit na stránkách renomovaných firem, které se stavbami takových sportovních areálů zabývají. Takovými společnostmi jsou mimo jiné i Linhart spol. s r.o., Vysspa Sports Technology s.r.o. a Forward tenis – sportovní stavby. V prostorách školních areálů se můžeme nejčastěji setkávat s multifunkčními hřišti, protože jsou univerzálně vybavené pro více druhů sportů, jako je například volejbal, nohejbal, basketbal, vybíjená a další. V podmínkách naší země jsou multifunkční hřiště pro školy finančně dostupnější. Současným trendem je upřednostňování víceúčelových hřišť pro jejich větší možnosti využití. Avšak školy specializující se na výuku sportů, takzvané sportovní školy už disponují plnohodnotnými hřišti, jako jsou fotbalová hřiště, atletické dráhy, basketbalové hřiště nebo tenisové kurty. Některé školní sportovní areály nabízejí například hřiště na beach volejbal, které není stále příliš rozšířené, avšak tento sport je hodně oblíbený.

Školní sportovní areály se mohou lišit podle využití a možností každé školy. Ty tak disponují specifickými sportovními areály. Některé školy disponují víceúčelovým hřištěm typických rozměrů. Jiné školy preferují ideální školní sportoviště s atletickou dráhou a sektory. Další školy chtějí kompaktní školní sportovní areály s atletickou dráhou a s velkým nebo malým víceúčelovým hřištěm. Při dostatečných finančních prostředcích není problém pro školy mít velkoryse pojaté sportovní areály s atletickým oválem, uvnitř hřiště s přírodním trávníkem a umělou závlahou, se dvěma víceúčelovými hřišti a hřištěm na plážový volejbal. Tam, kde je obrovské vytížení a zájem o pohybové aktivity nebo se jedná o sportovní školy, jsou vhodné multifunkční školní sportovní areály. Rozsáhlý komplex obsahuje atletický ovál, hřiště pro házenou, hokejbal, volejbal klasický i plážový, nohejbal, tenisový kurt, dále tribunku a šatny. (www.linhartsport.cz⁴).

Proto školy realizují výstavbu a modernizaci venkovních víceúčelových školních areálů, aby sportoviště odpovídala dnešním nárokům na moderní výuku a bezpečnost.

⁴ Linhart: *Sportovní stavby Linhart: Sportovní areály: Realizace* [online]. Copyright, © 2011 [cit. 2014-09-28]. Dostupné z: <http://www.linhartsport.cz/sportovni-arealy-realizace>

Avšak s problematikou výstavby a rekonstrukcí školních sportovišť se potýká většina škol. Projekty by měly zohledňovat nejmodernější technologické postupy výstavby včetně ověřených technických detailů. Důležitá je funkčnost a životnost sportoviště, proto také školy si své školní areály nechávají stavět s ohledem na plnou funkčnost a dlouhou životnost. Při volbě sportoviště záleží na dispozicích a velikosti školního areálu. Jelikož bývají areály rozmanité a víceúčelové, záleží na požadavcích konkrétního školního zařízení. Skladbu sportovišť je možné různě kombinovat. Nejfrekventovanější varianty školních areálů se dělí do čtyř základních skupin.

První variantou je **atletická dráha s víceúčelovým hřištěm**. Tato varianta je vhodná pro menší plochy. Sportovní areál s atletickou dráhou, případně menším víceúčelovým hřištěm z umělého trávniku.

Druhou variantou je **běžecská rovinka, víceúčelové hřiště a atletické sektory**. Jedná se o sportovní areál s běžecskou rovinkou, víceúčelovým hřištěm, atletickými sektory, jako je skok do dálky, skok do výšky nebo vrh koulí.

Třetí varianta zahrnuje **hřiště pro plážový volejbal a atletický sektor**. Varianta je vhodná pro menší plochy. Areál s hřištěm na plážový volejbal a atletickými sektory pro skok do dálky.

Čtvrtá varianta obsahuje **atletický ovál, vnitřní hřiště, plážový volejbal a víceúčelové hřiště**. Jedná se o areál s dlouhým atletickým oválem, vnitřním hřištěm z umělého trávniku, hřištěm na plážový volejbal a víceúčelové hřiště. (www.vysspa.cz⁵).

Ve školních sportovních areálech není důležité podávat vrcholové výkony, ale spíše zde platí heslo „škola hrou.“ Nejčastěji se školní sportovní areály využívají pro výuku, trénink žáků, pořádání školních soutěží v atletice a sportovních disciplínách se zaměřením na volejbal, basketbal, malou kopanou, florbal, nohejbal, tenis a další sporty. Některé základní školy jsou sloučeny s mateřskými školami a z tohoto důvodu bývá mnohdy součástí školního areálu také dětské hřiště. Školní areály najdou své uplatnění u základních, středních a vysokých škol. Součástí kompletního sportoviště může být i vnitřní sportovní zařízení jako je třeba školní tělocvična. (www.vysspa.cz⁶).

⁵ Vysspa: Školy [online]. Vysspa Sports Technology s.r.o., © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.vysspa.cz/cs/sportovni-stavby/skolni-arealy.html>

⁶ Vysspa: Školy [online]. Vysspa Sports Technology s.r.o., © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.vysspa.cz/cs/sportovni-stavby/skolni-arealy.html>

6.1 Multifunkční hřiště

Víceúčelová hřiště jsou skvělou volbou pro co nejvyšší počet sportovních aktivit. Mají velkou výhodu totálního nasazení účastníků, kteří si zde najdou svoji oblíbenou sportovní činnost. Je zde možnost si zahrát několik druhů sportů na jednom místě. Na menším prostoru lze skloubit několik sportovišť najednou. Za použití barevného odlišení hraničních čar lze na jediném prostoru zkombinovat několik sportů. Víceúčelové hřiště lze využít pro míčové hry, volejbal, basketbal, nohejbal, florbal, malou kopanou, tenis či házenou. Umožňují široké sportovní využití, rekreační i výkonnostní hru. Díky své multifunkčnosti se stávají tato hřiště velmi oblíbeným místem, sportovním i kulturním. Vyzdvihnou úroveň dané obce či města. Své uplatnění naleznou také pro potřeby škol, školek, sportovních oddílů, spolků či veřejných společností. Značné oblibě se tyto systémy těší v oblasti školních hřišť a sportovišť. (www.vysspa.cz⁷).

6.2 Atletické stadiony

Volba atletické dráhy se provádí podle požadavků uživatele. Při realizacích se rozlišuje, zda se jedná o atletický stadion, na kterém se bude provozovat závodní či školní atletika. Zda budou na stadionu pořádány atletické, výkonnostní soutěže či zda se jedná o atletický stadion při škole, který je využíván pouze pro potřebu školy, tréninky žáků a tělovýchovné vzdělání. Cílem výkonnostní atletiky je podání maximálního atletického výkonu ve vybrané disciplíně. Je kladen důraz na co nejkvalitnější vybavení. Školní atletika je součástí tělovýchovného vzdělání na ZŠ a SŠ. Nejsou u ní kladeny tak vysoké nároky jako u atletiky výkonnostní.

Co se týče druhů běžeckých oválů, můžeme na atletických stadionech vidět různé délky běžeckých oválů. Nejčastěji se setkáváme s délkami běžeckých oválů 200 m, 300 m či 400 m a běžecký ovál má také rozběhovou rovinkou pro sprinty. Také počet drah se odvíjí od požadavků uživatele. Součástí atletické dráhy bývají také sektory pro skok daleký, skok vysoký, trojskok či hod koulí, kladivem a oštěpem. (www.vysspa.cz⁸).

⁷ Vysspa: *Multifunkce* [online]. Vysspa Sports Technology s.r.o., © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.vysspa.cz/cs/sportovni-stavby/multifunkcni-hriste.html>

⁸ Vysspa: *Atletika* [online]. Vysspa Sports Technology s.r.o., © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.vysspa.cz/cs/sportovni-stavby/atleticke-drahy.html>

6.3 Fotbalové hřiště

Ve školních areálech fotbalové hřiště snad nikdy neschází. Nejčastěji se ve školách používají fotbalová hřiště s umělým povrchem, která jsou pro školu finančně dostupnější, nejsou náročná na údržbu a nevyžadují zavlažování jako povrchy z přírodního trávniku. Fotbalová hřiště s umělou nebo přírodní trávou se vyskytují zcela výjimečně. Takové fotbalové hřiště můžeme asi najít jen ve školách pro žáky se sportovním zaměřením.

Důležité kroky pro správnou funkčnost fotbalového hřiště je správná realizace projektu, který bude v souladu s potřebami a požadavky. U fotbalového hřiště záleží na kvalitním základu spodní struktury hrací plochy. Odvodňovacího systému jako je propust', odvodňovací okruh, spády a kanalizace. Základu pro pilíře nočního osvětlení a samotná realizace systému nočního osvětlení. Vyložení herní plochy a provedení ohraničení fotbalového hřiště a lajnování. Vybavení hřiště s doplňkovým příslušenstvím. (www.vysspa.cz⁹).

6.4 Tenisové kurty

Tenisový kurt není jen místem sportovním, ale také společenským pro setkávání rekreačních hráčů i profesionálů. Tenis patří mezi nejoblíbenější sportovní disciplíny, proto se tenisové kurty často nacházejí i ve školních sportovních areálech. Většinou je najdeme ve venkovních prostorách. Ale existují také tenisové dvorce ve vnitřních halách. Při realizaci tenisových kurtů je hlavním cílem poskytnout hráčům vysoký komfort při hře. Proto se již používají špičkové technologie a kvalitní materiály pro výstavbu tohoto sportoviště. Tenisové kurty mívají standardní rozměry 18 x 36 m. Dvorec pro dvouhru je obdélník 23,77 m dlouhý a 8,23 m široký. Pro čtyřhru je dvorec široký 10,97 m. Tenisové hřiště se přizpůsobuje požadavkům uživatelů, jejich hráčským schopnostem i rozpočtu investora. Při volbě tenisových kurtů je důležité se zaměřit na finanční náročnost celé realizace, budoucí životnost kurtu, nároky na údržbu, nároky na technické vlastnosti a vhodnost povrchu ze zdravotního hlediska. (www.vysspa.cz¹⁰).

⁹ Vysspa: *Fotbal* [online]. Vysspa Sports Technology s.r.o., © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.vysspa.cz/cs/sportovni-stavby/fotbalova-hriste.html>

¹⁰ Vysspa: *Tenis* [online]. Vysspa Sports Technology s.r.o., © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.vysspa.cz/cs/sportovni-stavby/tenisove-kurty.html>

6.5 Beach volejbal

Ve školních sportovních areálech se čím dál častěji vyskytují beach volejbalová hřiště, která jsou hojně využívána veřejností. Beach volejbalové hřiště se staví zapuštěná do roviny s terénem. Na podkladní vrstvu se položí vrstva kamene, která se oddělí geotextilií, aby nedošlo k promíchání písku s podloží. V současné době se jedná o beach volejbalová hřiště z vysoce kvalitního křemičitého písku. Používá se přírodní křemičitý písek vysoké chemické čistoty a mechanické odolnosti. Na geotextilii se položí 40 cm křemičitého písku. Křemičitý písek se skládá z drobných kamínků a zrn křemene. Hřiště je ohraničeno betonovými obrubníky s měkkou ochrannou vrstvou proti zranění. Neodmyslitelným příslušenstvím beach volejbalových hřišť bývá téměř ve všech případech sprchový kout pro zbavení se písku z částí těla hráčů po hře. (www.sportovni-stavby.cz¹¹).

6.6 Sportovní vybavení a doplňky hřišť

Správná funkčnost školních sportovišť je závislá na důležitých detailech, které si často ani neuvědomujeme nebo nejdou na první pohled vidět. Avšak tyto detaily rozhodují o plné funkčnosti sportoviště. Jedná se především o detaily, jako jsou povrchové plochy sportovišť, jejich nalajnování, podkladové vrstvy, obrubníky vymezující herní plochy, odvodnění, oplocení nebo osvětlení.

Pro sportoviště je velmi důležitá volba sportovního povrchu. V dnešní době jsou používány špičkové sportovní umělé povrchy. Ty představují ideální povrch, který nezatěžuje kloubní aparát sportovců. Díky své ideální tvrdosti nedochází k tak silnému zatěžování pohybového aparátu sportovce. Nedochází k opotřebením kloubů jako při sportování na betonové, asfaltové či škvárové dráze. Jejich další nespornou výhodou je to, že jsou vodopropustné a i během špatného počasí se na nich dá nepřetržitě sportovat, bez jakékoliv újmy na zdraví. Plocha by měla být po dešti vždy bez louží. Netvoří se na nich námraza, bahno a podobně. Vysoká odolnost vůči nečistotám, extrémně vysokým i nízkým teplotám a UV záření. Neprašnost povrchu, stálobarevnost, vysoká odolnost vůči povětrnostním vlivům a velmi snadná údržba. Nečistoty lze odstranit

¹¹ *Forwardtenis: Beach volejbal* [online]. frogDesign.cz, © 2010 [cit. 2014-11-30]. Dostupné z: <http://www.sportovni-stavby.cz/sportovni-povrchy/beach-volejbal.htm>

zametením či proudem vody. Snadná instalace a dlouhá životnost umělého povrchu je závislá na péči provozovatele a intenzitě jeho používání. Vyznačují se i vysokou odolností například při použití atletických treter s hřeby.

Výběr ideálního podkladu závisí na místě, typu povrchu, intenzitě zatížení a finančním možnostem. Pro sportovní povrchy hřišť jsou nejčastěji používány umělé materiály, které jsou vhodné jak pro výstavbu nových hřišť, tak i pro rekonstrukci zastaralých sportovišť. Největší výhodou umělých povrchů jsou nízké nároky na údržbu. Všechny umělé povrchy pro sportovní hřiště by měly splňovat předepsané standardy a normy pro jednotlivé druhy sportů. Na výběr máme hned z několika druhů umělých povrchů: **Polyuretanové sportovní povrchy** jsou nejčastěji používanými umělými povrchy pro sportovní hřiště. Tento povrch zaručí bezpečnost sportovců a skvělý pocit ze hry. **Plastové dlaždice** jsou mimořádně odolné a zajišťují vynikající vlastnosti za každého počasí a bezpečnost během celého roku. Nabízí sportovcům ověřenou technologii tlumení nárazů. Jejich pružný design, rozličné barvy a možnosti pokládky umožňují jejich úspěšnou aplikaci ve venkovních i vnitřních podmínkách. **Umělé trávníky** se používají pro výstavbu moderních sportovních hřišť, které jsou nejen vysoce odolné a lehce udržovatelné, ale mají schopnost tlumit nárazy. Pro sportovce jsou značně šetrným a vhodným umělým povrchem. **Stěrkové akrylátové povrchy** jsou ideální pro venkovní i vnitřní sportovní povrchy, které vytváří kvalitní povrch pro bezpečný sport. Navíc při volbě tohoto materiálu je značně prodlužována životnost sportovního povrchu. (www.vysspa.cz¹²).

U fotbalového hřiště je také důležitá volba herního povrchu. Dosud se nejčastěji používal povrch z přírodní trávy. Základem kvalitního přírodního trávníku je výběr vhodného osiva a přesné dodávání živin zejména pak na fotbalovém hřišti. Často se používají role přírodního trávníku, čímž dostaneme okamžitý přírodní koberec, téměř ihned připravený k použití. Avšak přírodní trávník na fotbalovém hřišti je v sezóně značně namáhán, proto je nutná realizace automatických závlahových systémů. Pro zachování kvality fotbalového trávníku je potřebná dostatečná zálivka, kterou je obtížné zajistit manuálně. Řešením je proto instalace automatického závlahového systému. Každý zavlažovací postřikovač, který tvoří zavlažovací systém, obsahuje trysku, která se dá libovolně nasměrovat a regulovat. Může se nasměrovat její délka i úhel

¹² Vysspa: *Multifunkce* [online]. Vysspa Sports Technology s.r.o., © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.vysspa.cz/cs/sportovni-stavby/multifunkcni-hriste.html>

postřiku. Zavlažovací systém na hřištích je propojen potrubím a spojkami 50 cm pod povrchem. A tak nevyčnívají a jsou schované před jakýmkoliv poškozením. Zavlažovací postřikovače jsou navrženy tak, aby vždy byla zavlažena celá plocha hřiště. A tak nemůže dojít k závlaze jen jednoho místa a celá travnatá plocha má dost vody.

Pro hřiště s intenzivním zatížením je ideálním řešením povrchu umělá tráva. Takový druh povrchu je od přírodní trávy pouhým okem k nerozeznání a svými vlastnostmi ji v některých oblastech sportovní funkčnosti častokrát i převyšuje. Hlavními výhodami hřiště, tvořeného umělou trávou je jeho velmi jednoduchá údržba, neprašnost, vysoká odolnost proti poškození, povětrnostním vlivům a vlivům počasí. Pro maximálně komfortní hru na fotbalových hřištích s umělým trávnikem třetí generace v letních měsících jsou instalovány také závlahové systémy, ale v tomto případě z důvodu snížení teploty hrací plochy. Závlahový systém tak celkově zvyšuje komfort při pobytu na hrací ploše s umělým trávnikem. (www.vysspa.cz¹³).

Co se týče povrchů pro tenisové kurty, existuje jich nepřeberné množství. Lze si zvolit umělý trávnik, polyuretan, antuku, akrylátovou stěrku nebo plastové dlaždice. Kvalitní povrch pro tenis je nezbytný. Vystává otázka, zda vybudovat antukový kurt či dát přednost umělému povrchu. Moderní umělé povrchy a trávniky představují ideální řešení. Vyhovují ekonomickým i estetickým nárokům. Jsou vhodné pro vrcholové sportovce i amatérské hráče. Všechny nabízené typy sportovních povrchů by měly splňovat platné normy a certifikáty. Také by měly být prověřeny nezávislými instituty, sportovními svazy a organizacemi. Povrchy pro tenisové kurty mají mezinárodní certifikaci ITF (Mezinárodní tenisové federace). Vyznačují se dlouhodobou životností a minimální údržbou.

Antukové tenisové kurty mají výhodu nižších pořizovacích nákladů a herní vlastnosti povrchu, které vyhovují většině hráčů. Nevýhodou antukového kurtu je náročná údržba, příprava před sezónou, každodenní údržba a zazimování. Na antuce lze také hrát poměrně krátkou hrací sezónu. Povrch je prašný a při suchém a větrném počasí dokáže antuka zašpinit široké okolí. Aby antuka neprášila, je zapotřebí udržovat ji stále ve vlhkém stavu.

Sportovní povrchy tenisových kurtů se dělí do pěti kategorií určující tvrdost a od toho odvezenou rychlost povrchu nebo rychlost odskoku: **Povrch pomalý (slow)**

¹³ Vysspa: *Fotbal* [online]. Vysspa Sports Technology s.r.o., © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.vysspa.cz/cs/sportovni-stavby/fotbalova-hriste.html>

zahrnují většinu antukových dvorců a další typy z neodráživého minerálního povrchu. **Povrch středně-pomalý (slow-medium)** zahrnují většinu dvorců s různými umělými trávničky a některé textilní povrchy. **Povrch střední (medium)** zahrnují většinu dvorců s akrylátovým nátěrem, přírodní trávou, umělým trávničkem a polyuretanovými povrchy. **Povrch středně-rychlý (medium-fast)** zahrnují většinu tvrdých dvorců s různými akrylátovými nátěry a umělou trávou. **Povrch rychlý (fast)** zahrnují nejtvrďší povrchy, především akrylátové nátěry a plastové dlaždice.

Barevné provedení tenisových kurtů není přesně dané. Avšak standardně tvoří jednu barvu. U umělé trávy bývá střed tenisového dvorce červený a okrajové pole bývá obvykle zelený. U polyuretanových sportovních povrchů je na výběr širší barevná škála. (www.vysspa.cz¹⁴).

Po určité době používání sportovního povrchu bývá nutná obnova nebo renovace, rekonstrukce stávajících ploch hřiště. Po několikaletém provozu sportovního povrchu je mnohdy zapotřebí správné načasování jeho celkové renovace. Provedení rekonstrukce se odvíjí dle intenzity používání povrchu. I menší poškození je třeba co nejdříve odstranit a zamezit tak ještě větším škodám. Po odborném posouzení stavu umělého povrchu lze vhodným postupem udržet vlastnosti povrchu a obnovit jeho vzhled. V případě neodborného zásahu se musí poškozený povrch zcela odstranit a pořídit nový, což obnáší značné investice. Provádí se rekonstrukce stávajících zastaralých ploch u sportovišť s umělým povrchem. Například na většině zastaralých povrchů atletických drah bývá škvárová vrstva. V případě, že dráha není dostatečně udržována a od doby svého vybudování neprošla žádnou zásadní rekonstrukcí, z důvodu využívání a pořádání atletických soutěží je zapotřebí rekonstrukci provést. Některé atletické dráhy sice vyhovují za určitých podmínek požadavkům pro trénink i konání regionálních závodů, ale nejčastěji v letních měsících je dráha z hlediska hygienických požadavků díky své prašnosti nevyhovující. Renovace umělého sportovního povrchu je nejlepším řešením. Vynaložené náklady jsou mnohem nižší než výměna celého povrchu. Údržba a renovace povrchů umělého sportovního povrchu probíhá v několika krocích. Prvním krokem je odstranění veškerých hrubých nečistot a provedení tlakového mytí vodou a odmaštění povrchu. Druhý krok je oprava poškozených míst. Dále provedení penetrace podkladu. Plocha atletické

¹⁴ Vysspa: *Tenis* [online]. Vysspa Sports Technology s.r.o., © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.vysspa.cz/cs/sportovni-stavby/tenisove-kurty.html>

dráhy se ošetřuje penetračním nástřikem. Následuje obnovení sportovního povrchu. Nakonec doladění detailů a lajnování. (www.vysspa.cz¹⁵).

Lajnování hřiště je důležitou záležitostí sportoviště. Po pokládce umělého povrchu a jeho vytvrnutí je nutné nalajnování pro zvolený druh sportu. Lajnování není striktní a nemusí vycházet přesně z pravidel pro dané hřiště. Vždy záleží i na velikosti hřiště. Obnova staršího lajnování se provádí po důkladném očištění a tlakovém mytí celého povrchu. Lajnování se provádí speciálními polyuretanovými UV barvami. V obloucích atletické dráhy je lajnování prováděno pomocí speciálního zařízení. (www.vysspa.cz¹⁶).

Odvodnění hřiště je zabezpečováno pomocí žlabů. Voda musí být rychle a spolehlivě odváděna ze sportovních ploch. Sportovní zařízení by měla být navržena a vybavena tak, aby zabránila vážnému zranění sportujících osob, pokud dojde k pádu nebo nehodě. I odvodňovací žlaby musí být v souladu s nejnovějšími standardy a splňovat přísné kritéria. (www.vysspa.cz¹⁷).

Obrubníky se používají například k ohraničení vnějšího okraje běžecké dráhy, hranice pro doskočiště a písečné příkopy. Používají se také pro trvalé vymezení jednotlivých oblastí sportoviště. Obrubníky s gumovou hranou chrání sportovce a děti před úrazem v případě pádu. Obrubníky se vyrábí například z materiálu vláknobetonu vysokou bílou nebo černou gumovou hranou. Tento materiál je odolný extrémním teplotám a je velmi ohebný. Nejdůležitější vlastností těchto pogumovaných obrubníků je výrazné snížení rizika poranění sportovců a dětí. (www.vysspa.cz¹⁸).

Lapače písku ze sektoru pro skok daleký zabraňují šíření písku na přilehlou běžeckou dráhu při opouštění doskočiště sportovci. Písek může poškodit syntetické povrchy. Lapače písku jsou na jedné straně vybaveny kovovou profilovanou obrubou. Tento profil umožňuje úhledné spojení s přilehlým povrchem běžecké dráhy. Lapače písku jsou dodávány s roštem a pevným gumovým krytem. Lapače písku mohou být instalovány

¹⁵ Vysspa: *Atletika* [online]. Vysspa Sports Technology s.r.o., © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.vysspa.cz/cs/sportovni-stavby/atleticke-drahy.html>

¹⁶ Vysspa: *Multifunkce* [online]. Vysspa Sports Technology s.r.o., © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.vysspa.cz/cs/sportovni-stavby/multifunkcni-hriste.html>

¹⁷ Vysspa: *Atletika* [online]. Vysspa Sports Technology s.r.o., © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.vysspa.cz/cs/sportovni-stavby/atleticke-drahy.html>

¹⁸ Vysspa: *Atletika* [online]. Vysspa Sports Technology s.r.o., © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.vysspa.cz/cs/sportovni-stavby/atleticke-drahy.html>

samostatně nebo jsou dvouřadé. Pokud jsou instalovány lapače písku ve dvou řadách, tvoří tak jeden metr širokou chráněnou oblast kolem doskočiště. (www.vysspa.cz¹⁹).

Vlastní osvětlení sportoviště bývá součástí některých sportovních areálů. Pro celodenní využití sportovního hřiště je zapotřebí myslet na umělé osvětlení, které umožní pohyb na hřišti i v zimních měsících. Velmi záleží na volbě vhodného typu osvětlení, jeho hladiny a intenzity, ale také správných venkovních svítidel. Osvětlení sportovišť prodlužuje dobu využitelnosti sportoviště na 24 hod denně. (www.vysspa.cz²⁰).

Oplocení sportoviště je nedílnou součástí příslušenství sportovních areálů. Oplocení sportoviště je často opomíjené, ale je důležitou součástí sportoviště, které významně ovlivňuje funkčnost, trvanlivost a náklady na údržbu. Do oplocení bývají již zapracovány i vestavěné branky a záchytné sítě. Oplocení a mantinely existují v různých variantách a velikostech. Vždy se bere ohled na velikost sportoviště a zamýšlené sportovní aktivity. Důležité je také zohlednit brány pro vjezd techniky v případě údržby hřiště. Oplocení je dobrou prevencí vůči vandalismu a existuje několik typů: **Oplocení z ocelových jeklů** – je vysoce odolné a jedná se o trvanlivý typ oplocení. **Oplocení z pletiva** – je vhodné především pro tenisové kurty, kdy je pletivo zachyceno na vodící tyče. **Hrazení a plotové panely** – je vhodné pro víceúčelová hřiště a řadí se také mezi odolné oplocení. **Síťové oplocení** – je vhodné pro zamezení hluku, tlumení nárazů míčem, funkční a jedná se o cenově dostupný typ oplocení. **Mantinely se sítí** – jsou vhodné pro hokej a hokejbal přičemž napomáhají k navracení míče zpět do hry. (www.vysspa.cz²¹).

Sportovní doplňky nacházející se v nepřeberném množství ve sportovních areálech. Sportovní vybavení je v dnešní době vysoce kvalitní a odolné. Pro správný chod sportovního areálu je nezbytné určité příslušenství a vybavení. Tím může být nepřeberné množství produktů pro různé druhy sportů. Například k **vybavení pro fotbal** patří míče, branky, sítě, ukazatele skóre, tribuny, lavičky a další prvky. Pro **lehkou atletiku** se dodává rozmanité vybavení, pro dětská zařízení a školy, pro lehkootletické kluby, svazy

¹⁹ Vysspa: *Atletika* [online]. Vysspa Sports Technology s.r.o., © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.vysspa.cz/cs/sportovni-stavby/atleticke-drahy.html>

²⁰ Vysspa: *Multifunkce* [online]. Vysspa Sports Technology s.r.o., © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.vysspa.cz/cs/sportovni-stavby/multifunkcni-hriste.html>

²¹ Vysspa: *Multifunkce* [online]. Vysspa Sports Technology s.r.o., © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.vysspa.cz/cs/sportovni-stavby/multifunkcni-hriste.html>

a tréninková střediska. Rozlišuje se atletické vybavení pro vnější sektor, kde řadíme atletické překážky, startovací bloky. A pro vnitřní sektor, kde patří skok do dálky, skok do výšky, trojskok, doskočiště, odrazová prkna, hod oštěpem, diskem, koulí, kladivem, ochranné klece pro vrhačské disciplíny a další prvky. To ale zdaleka není vše, na atletickém stadionu se také využívá metodické cvičební nářadí a náčiní pro děti, dále délková měřidla, stopky, stupně vítězů a startovní čísla. Mělo by tam být prostě vše, co atleti potřebují. K **tenisovému kurtu** patří kromě tenisových raket, míčků, také osazení sloupků pro tenisovou síť. S tím nezbytně související sportovní vybavení jako jsou tenisové sloupky s ustavením do pouzder, profil sloupků čtvercový či kulatý, středové pásky s přezkou, singl tyče nebo tenisové závaží pro wimbledon. **Vybavení multifunkčních hřišť** bývá kvalitní a vyrobené většinou z hliníku. Hřiště bývají vybaveny brankami na malou kopanou, tenisovými a volejbalovými sloupky, sítěmi, konstrukcemi na basketbal a street basketbal včetně košů a dalšími komponenty. **Školní areály** jsou také již vybaveny kvalitním, značkovým sportovním vybavením a vhodnými doplňky. Jedná se o tribuny, branky, basketbalové koše a další nutné doplňky pro sportoviště. Používá se sportovní vybavení vysoce kvalitní a odolné. Dodává se pro profesionální sportovce i amatérské kluby ve všech jejích podobách. Nabízeno je prostě vše, co sportovci potřebují.

Pro celkovou funkčnost sportovních areálů jsou tedy důležité doplňky areálů. Doplňky a vybavení jsou vždy efektním a funkčním standardem každého sportoviště. Nadstandardními doplňky mohou být například lezecké stěny, in-line překážky, skate, U rampy, ping-pong stoly, dětské herní prvky, mantinely, tribuny, pítka pro osvěžení a další. (www.linhartsport.cz²⁰).

Každá škola nebo obec by měla mít moderní školní víceúčelové sportoviště. Moderní technologie a moderní sportovní povrchy činí dnes ze školního sportoviště místo mnohem více multifunkční a především bezpečné, než tomu bylo v minulosti. Sportoviště jsou strukturována tak, že umožňují provozovat prakticky všechny druhy sportů s vysokým nasazením a mimořádným sportovním zážitkem. Moderní povrchy zajišťují vyšší bezpečí a pohodu dětí a mládeže při sportu a hře. Navíc je možná volba několika variant barevného provedení umělých povrchů a tím dosažení celkového lepšího estetického vzhledu sportovního areálu. To je hodně důležité pro děti a mládež, kteří stále preferují pěkný

²² Linhart: *Sportovní stavby Linhart: Sportovní areály: Povrchy* [online]. Copyright, © 2011 [cit. 2014-09-28]. Dostupné z: <http://www.linhartsport.cz/sportovni-arealy-povrchy>

vzhled prostředí, ve kterém mají trávit svůj volný čas. Při dobrých podmínkách lze sportoviště využívat celoročně, v kombinaci s umělým osvětlením pak v jakoukoli denní dobu. Nezanedbatelné jsou také nízké náklady na údržbu. Lze také kombinovat využití sportoviště školního se sportovištěm pro volnočasové aktivity. Sportoviště se tak stává nejen místem k tréninku a nácvičce nových dovedností, ale může také sloužit k odpočinku a relaxaci. (www.linhartsport.cz²⁴).

Obce a školy by měly disponovat moderními sportovišti, která poskytují vysokou míru bezpečnosti, umožňují pohyb za každého počasí a vyžadují minimální nároky na údržbu. Podle kvality a úrovně sportovišť se často posuzuje i samotná úroveň obcí a měst. Zájem o modernizaci stávajících školních areálů nebo výstavby nových areálů každoročně roste a na jejich podporu je poskytováno poměrně velké množství dotací, které z velké části tyto rekonstrukce a výstavby finančně pokrývají. Tyto prostředky jsou využity na výstavbu a rekonstrukce malých i velkých hřišť a sportovišť pro obce i školy. Avšak vždy je potřeba nalézt ideální řešení, odpovídající potřebám i finančním možnostem, ať již jde o velikost sportoviště, členění hřiště, výběr nejvhodnějších materiálů a technického vybavení. Každý sportovní areál v sobě skrývá mnoho důležitých detailů, jejichž zanedbáním se snižuje užitná hodnota sportoviště, jeho životnost i bezpečnost a zvyšují se náklady na jeho údržbu. Proto je důležité dbát na plnou funkčnost a dlouhou životnost. Vždy je lepší vsadit na promyšlený projekt a špičkové materiály, zajišťující maximální požitky ze sportovní aktivity, pečlivé zpracování sportoviště a odpovídající cenu. Některé školy disponují jak velkými sportovními areály, náročnými atletickými ovály, fotbalovými hřišti vhodnými i pro profesionály, tak i plnohodnotnými víceúčelovými hřišti. Jiné školy s omezeným rozpočtem pak disponují „jen“ plnohodnotným víceúčelovým hřištěm. (www.linhartsport.cz²⁶).

²³ Linhart: *Sportovní stavby Linhart: O firmě* [online]. Copyright, © 2011 [cit. 2014-09-28]. Dostupné z: <http://www.linhartsport.cz/o-firme>

²⁴ Linhart: *Sportovní stavby Linhart: O firmě* [online]. Copyright, © 2011 [cit. 2014-09-28]. Dostupné z: <http://www.linhartsport.cz/o-firme>

²⁵ Linhart: *Sportovní stavby Linhart: Výstavba sportovišť* [online]. Copyright, © 2011 [cit. 2014-09-28]. Dostupné z: <http://www.linhartsport.cz/vystavba-sportovist>

²⁶ Linhart: *Sportovní stavby Linhart: Výstavba sportovišť* [online]. Copyright, © 2011 [cit. 2014-09-28]. Dostupné z: <http://www.linhartsport.cz/vystavba-sportovist>

7 Průzkum školních sportovních areálů v Olomouci a Přerově

Města Olomouc a Přerov se od sebe liší především velikostí a tím pádem i počtem obyvatel. Olomouc je asi dvakrát tak větší než město Přerov a také má zhruba dvakrát tak větší počet obyvatel. Z toho vyplývá, že město Olomouc bude pravděpodobně disponovat s většími prostředky pro rozvoj kvalitních a příjemných prostorů pro trávení volného času obyvatel města. Také město Olomouc bude mít asi na svém větším území více sportovišť pro trávení volného času obyvatel než město menší.

Město **Olomouc** vždy patřila mezi nejvýznamnější královská města v českých zemích. Díky své výhodné poloze, starobylé univerzitě, duchovním, kulturním a řemeslným tradicím byla po dlouhá staletí přirozeným centrem Moravy, které lákalo umělce, vzdělance a obchodníky. Olomouc je krajské městem Olomouckého kraje a se svými 102.000 obyvateli patří mezi města s největším osídlením v České republice. Magistrát města Olomouce se proto vážně zabývá otázkami trávení a naplňování volného času obyvatel. Město tak nabízí k relaxaci nejenom rozlehlé parky, velkou zoologickou zahradu, moderní akvapark, plavecký stadion či mnoho kilometrů moderních cyklostezek, ale i velké množství sportovních areálů. (www.olomouc.eu²⁷).

Město **Přerov**, které je spíše průmyslovým městem, kam lidé spíše přicházejí za prací. Město je známo strojírenským nebo chemickým průmyslem. Avšak současné Přerov láká návštěvníky také památkami. V Přerově je k vidění například zachovalá městská památková zóna, ve které se nachází měšťanské domy z 15. a 16. století, zbytky středověkých hradeb a renesančně upravený zámek, ve kterém sídlí Muzeum Komenského se svými cennými exponáty od archeologických nálezů přes minerály a sbírku entomologickou až po expozici dobové školní třídy z dob Učitele národů J. A. Komenského. Město se svými 44.000 obyvateli nepatří mezi největší města v České republice. Zastupitelstvo města Přerova, ale také řeší otázku trávení volného času svých občanů. Město k relaxaci nabízí rozlehlý park Michalov, plavecký areál, sportovní stadiony, kvalitní cyklostezky a sportovními areály. (www.prerov.eu²⁸).

²⁷ Statutární město Olomouc: *Oficiální informační portál: O městě* [online]. Magistrát města Olomouce, © 2012 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/o-meste>

²⁸ Statutární město Přerov: *Oficiální informační portál: O Přerově* [online]. Publikační a redakční systém Public4u © 2000-2015 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.prerov.eu/cs/o-prerove/poloha-mesta.html>

Obě města se snaží o vytváření příjemných prostor ke kvalitnímu vyžití svých obyvatel. Města se tak snaží významně se podílet na zdravém vývoji obyvatel již od útlého dětství. Snaží se vytvořit takové podmínky pro všechny děti a mládež, aby se mohly realizovat podle vlastních zájmů a přesvědčení. Bez zapojení města do oblasti volného času obyvatel by tak mohlo docházet k negativnímu vývoji u mnoha jedinců. Děti a mládež by tak mohly vyrůstat na ulici, mohly by vznikat různé negativní party nebo gangy. Celková spokojenost a mezilidské vztahy obyvatelů města Olomouce by se pravděpodobně značně zhoršovaly. Bez kvalitních a příjemných prostorů pro trávení volného času obyvatel města, dětí a mládeže, by na ně mohl dopadat stres a napětí vlivem velkého osídlení, městské infrastruktury a rozsáhlých sídlišť.

V obou městech kromě mnoha komerčních sportovních areálů se také zde nachází hojný počet těch veřejných. Některé jsou volně přístupné bez jakéhokoliv omezení, jiné se nacházejí na územích škol zpřístupněné v době mimo vyučování do pozdních hodin. Veřejné sportovní areály jsou vhodné zejména pro děti a mládež, protože ještě nedisponují finančními prostředky nutných k navštěvování komerčních sportovních areálů.

V rámci průzkumu jsem se zaměřil na všechny školy ve městě Olomouci a Přerově, které zpřístupňují veřejnosti své školní sportovní areály v době mimo vyučování. Na kvalitativní úrovni jsem porovnával, jak a na jaké úrovni základní školy v Olomouci a Přerově podporují trávení volného času a zajímají se o vytváření vhodných podmínek pro správné využívání volného času veřejností, zejména dětí a mládeže ve svých školních sportovních areálech zpřístupněných v době mimo vyučování s cílem podílet se na zdravém vývoji a tím prevenci výskytu sociálně-patologických jevů.

Průzkum, který probíhal v měsících červenci až srpnu roku 2014 v odpoledních až večerních hodinách, jsem navštívil jednotlivé školní sportovní areály ve městě Olomouci a Přerově, kde jsem kontaktoval přítomné správce. Ty jsem požádal o poskytnutí rozhovoru zaměřeného na problematiku související se sportovním areálem a také o souhlas k mé přítomnosti v areálu za účelem pozorování a pořízení případné fotodokumentace vybavenosti školního sportovního areálu. Ani v jednom případě jsem se nesetkal ze strany správců s neochotou, takže průzkumné šetření ve školních sportovních areálech proběhlo bez nejmenších obtíží. Tím bylo možné věnovat se plně průzkumu a postupně se dopracovat k požadovaným cílům.

7.1 Cíle průzkumu

Hlavním cílem průzkumu bylo na kvalitativní úrovni popsat a porovnat školní sportovní areály zpřístupněné veřejnosti v době mimo vyučování ve městech Olomouci a Přerově.

Hlavními kritérii pro porovnání školních sportovních areálů se staly rozmanitost možností volnočasových aktivit a úroveň vybavení nacházející se v prostorách školních sportovních areálů.

Díličními cíli průzkumu bylo:

1. Charakterizovat a porovnat jednotlivé školní sportovní areály z hlediska jejich vybavení, návštěvnosti, role správců, stanovených pravidel v jednotlivých areálech nebo problémy školních sportovních areálů.
2. Popsat a porovnat množství školních sportovních areálů ve městech Olomouci a Přerově, jejich rozmístění a dostupnost na území měst Olomouce a Přerova.

Do vybavenosti školního sportovního areálu jsem zahrnul i zázemí pro správce areálu, sloužící zároveň jako sklad sportovního nářadí, určeného i k zapůjčení účastníkům areálu, zejména dětem a mládeži. Také jsem do vybavenosti zahrnul sociální zařízení, jako jsou toalety, sprchy nebo umyvadla, což bezesporu značně zvyšuje komfort návštěvníkům školního sportovního areálu.

7.2 Průzkumné otázky

Hlavní průzkumnou otázkou bylo:

1. Na jaké úrovni a jakou formou jsou provozovány školní sportovní areály zpřístupněné veřejnosti v době mimo vyučování ve městě Olomouci a Přerově?
2. Jaké rozdíly školních sportovních areálů zpřístupněných veřejnosti v době mimo vyučování lze identifikovat mezi městy Olomoucí a Přerovem?

Díličními průzkumnými otázkami bylo:

1. Jakým vybavením jednotlivé školní sportovní areály disponují?

2. Jaká je role správců jednotlivých školních sportovních areálů?
3. Jakými pravidly se řídí jednotlivé školní sportovní areály?
4. Jaké problémy mají jednotlivé školní sportovní areály?
5. Kolik je školních sportovních areálů zpřístupněných veřejnosti v době mimo vyučování na území města v Olomouci a Přerově?
6. Jaké je rozmístění těchto školních sportovních areálů ve městě Olomouci a Přerově?
7. Jaká je dostupnost školních sportovních areálů ve městě Olomouci a Přerově?

7.3 Průzkumné metody

K dosažení cílů diplomové práce bylo použito průzkumných metod **pozorování, rozhovorů a analýzy webových stránek.**

Pozorováním v prostorách školních sportovních areálů byla zjišťována celková úroveň školního sportovního areálu, množství vybavení nacházející se v něm, kvalita a úroveň tohoto vybavení, návštěvnost a složení účastníků volnočasových aktivit v jednotlivých školních sportovních areálech ve městě Olomouci a Přerově.

Rozhovory uskutečněné s jednotlivými správci v prostorách školních sportovních areálů bylo zjišťováno, jaké jsou poznatky a zkušenosti jednotlivých správců v oblasti problematiky dění a života ve školních sportovních areálech. Jaké volnočasové aktivity jsou ve školních sportovních areálech v oblibě. Jaká je návštěvnost jednotlivých školních sportovních areálů. Jaké je opodstatnění školních sportovních areálů. Jaká je role správců. Jakými pravidly se řídí jednotlivé školní sportovní areály. S jakými problémy se ve školních sportovních areálech potýkají. V *příloze č. 1* je uvedena struktura rozhovoru realizovaného se správci areálů.

Analýzou webových stránek bylo zjišťováno, na jaké úrovni jsou školní sportovní areály zpřístupněné veřejnosti v době mimo vyučování ve městě Olomouci a Přerově. Jakým vybavením jednotlivé školní sportovní areály disponují. Jaké je množství školních

sportovních areálů ve městě Olomouci a Přerově. Jaké je jejich rozmístění a dostupnost ve městě Olomouci a Přerově. Jakými pravidly se řídí jednotlivé školní sportovní areály.

7.4 Školní sportovní areály ve městě Olomouci

Ve městě Olomouci je v současné době zpřístupněno veřejnosti v době mimo vyučování deset školních sportovních areálů. Výběr školních sportovních areálů byl realizován prostřednictvím webových stránek Statutárního města Olomouce. V rámci diplomové práce jsem všechny tyto školní sportovní areály navštívil, kde jsem se zabýval průzkumem sportovních areálů s pořízením fotodokumentace a rozhovory se správci jednotlivých sportovních areálů. Všechny školní sportovní areály byly pod dozorem správců. Také ve všech sportovních areálech platil stejný provozní řád, který je v příloze č. 2. Sportovní areály byly vybaveny zázemím pro správce a také toaletou pro veřejnost. Všech deset školních sportovních areálů je v době mimo vyučování zpřístupněno veřejnosti v období od jara do podzimu, od odpoledních hodin do večera a o prázdninách jsou sportovní areály zpřístupněny od rána do večera.

Školní sportovní areály ve městě Olomouci		Školní webové stránky
7.4.1	ZŠ <i>Holice</i>	http://www.holice.cz/zskom/
7.4.2	ZŠ <i>Rooseveltova</i>	http://www.zsrooseveltova.cz/
7.4.3	ZŠ <i>Rožňavská</i>	http://www.zsroznavska.cz/
7.4.4	ZŠ <i>Holečkova</i>	http://www.zsholeckova.cz/
7.4.5	ZŠ <i>Heyrovského</i>	http://www.zsheyrovskeho.cz/
7.4.6	ZŠ <i>Mozartova</i>	http://www.zs-mozartova.cz/
7.4.7	ZŠ <i>Tererovo náměstí</i>	http://zsterera.com/
7.4.8	ZŠ <i>Helsinská</i>	http://www.zshelsinska.cz/
7.4.9	ZŠ <i>Demlova</i>	http://www.zsdemlova.cz/
7.4.10	ZŠ <i>Zeyerova</i>	http://www.zs-zeyerova.cz/

Tabulka č. 1: Základní školy ve městě Olomouci, které zpřístupňují veřejnosti své školní sportovní areály v době mimo vyučování.

V následujících podkapitolách se nachází podrobnější popis všech deseti školních sportovních areálů města Olomouce zpřístupněných veřejnosti v době mimo vyučování. Součástí podkapitol jsou tabulky s hodnocením jednotlivých sportovních areálů. V tabulkách jsou údaje o počtu hlavního vybavení a také hodnocení tohoto vybavení v závislosti na jeho úrovni nebo kvalitě. Pro hodnocení úrovně vybavení sportovních areálů je použito třístupňové bodové škály: 1 bod – uspokojivé vybavení, 2 body – dobré vybavení, 3 – výborné vybavení. Jednotlivými body jsou subjektivně hodnoceny vybavení sportovních areálů a za pomoci slovního hodnocení jsou přiřazovány body. Na závěr jsou všechny body sečteny, čímž mohou být následně porovnány všechny sportovní areály mezi sebou.

7.4.1 Základní škola Holice

Škola se nachází na ulici Náves Svobody 41, Olomouc – Holice. Ve sportovním areálu mi informace poskytla správkyň. Sdělila, že je zaměstnána školou. Pracovala zde již dvacet let jako pedagogická pracovnice a nyní je v důchodě. Zázemí pro správce areálu je zařízeno přímo v budově školy s výhledem do sportovního areálu. Místnost správce slouží i jako půjčovna sportovního vybavení. Nejoblíbenějšími aktivitami jsou zde fotbal a ping-pong. Do budoucna se zde uvažuje s opravami poškozeného vybavení. S negativními zážitky se správkyň setkala v dřívější době, kdy musela vykázat ze sportovního areálu mládež s alkoholem. Nebo případy, kdy některé děti nechtějí dodržovat zákaz ježdění na kole v areálu, což je nebezpečné pro ostatní a hlavně pro malé děti.

Sportovní areál této školy je dobře vybaven, je charakteristický malou rozlohou, působí pěkně, útulně a čistě. Je vhodný jak pro aktivní sportování mládeže, tak i pro rodiny s dětmi. Zajímavým sportovištěm v tomto areálu je skate park. Nachází se zde také asfaltové víceúčelové hřiště, doskočiště do písku pro skok daleký, dva pingpongové stoly a nový dětský koutek. Ve sportovním areálu je dostatek zeleně, což působí jistě na návštěvníky areálu příjemným a uklidňujícím dojmem. Sociální zařízení je zajišťováno jednou TOI-TOI buňkou. Avšak malé děti na tento druh toalety nechtějí chodit, tak škola jim umožňuje navštěvovat toaletu ve škole. Celý areál je obezděn silnou

zdí. Školní sportovní areál působí velmi dobře. V příloze č. 4 jsou fotografie školy a školního sportovního areálu.

Hodnocení školního sportovního areálu ZŠ Holice					
Vybavení č.	Druh vybavení	Využití vybavení	Materiály/kvalita vybavení	Poznámky	Hodnocení
1.	Víceúčelové hřiště	Fotbal, basketbal, míčové hry	Asfaltový povrch	Dostačující pro sportovní využití	2
2.	Skate park	Kolečkové brusle, skateboard	Dřevo-kovové rampy	Specifické vybavení tohoto areálu	2
3.	Ping-pong	Stolní tenis	Dva pingpongové stoly betonové konstrukce	Moderní odolné vybavení	3
4.	Doskočiště	Atletika, skok daleký	Rozběhová dráha z asfaltu, betonové obrubníky, doskok do písku nevalné kvality	Neudržovaná sportoviště, nevhodné pro lehkou atletiku, avšak pro školní výuku dostačující	1
5.	Dětské hřiště	Víceúčelové dětské herní prvky, houpačky, pískoviště	Dřevo, kov, plast	Moderní vybavení, avšak vyžadující údržbu	2
6.	Zázemí správce	Dozor areálu, výpůjčky sportovního vybavení	Místnost školy s částečným výhledem do areálu	Vyhovující zázemí	2
7.	Sociální zařízení	Toalety	TOI-TOI buňka	Náhradní řešení	1
Celkové hodnocení sportovního areálu					13

	Celkový počet vybavení sportovního areálu	7
Součet celkové hodnocení a celkový počet vybavení sportovního areálu		20

Tabulka č. 2: Přehled a hodnocení počtu vybavení a úrovně vybavení ZŠ Holice.

7.4.2 Základní škola Rooseveltova

Fakultní základní škola se nachází na ulici Holečkova 10, Olomouc. Ve sportovním areálu jsem kontaktoval přítomného správce, který mi poskytl informaci. Zázemí správce areálu je zabezpečeno v dřevěném domečku. Tento domeček je využíván i jako skladiště a půjčovna sportovního vybavení, které je průběžně doplňováno školou za nové. V areálu se vyskytovalo značné množství dětí, chlapců i děvčat s rodiči. Podle správce je nejoblíbenější provozovanou aktivitou fotbal na víceúčelovém hřišti a potom půjčování koloběžek a tříkolek dětem. V areálu pravidelně probíhá čtyřikrát týdně atletický kroužek pro malé děti. S negativním zážitkem se zde správce setkal dříve, kdy zde byl řešen problém s hlukem dětí při hrách, a obyvatelé okolních domů si na tento jev stěžovali. Také docházelo k riziku zasažení okolních oken domů míčem zejména při fotbalu. Tyto problémy způsobovaly starší děti a mládež. Proto škola upravila pravidla pro vstup do areálu a omezila věk dětí oprávněných vstupovat do areálu na věk do 12 let. Nyní je velkou výhodou, že malé děti nejsou nijak ohrožovány staršími dětmi, které se často k mladším dětem chovají neohleduplně. Do budoucna by se hodilo vylepšit tento areál jen novými průlezkami pro děti.

Školní sportovní areál je charakteristický malou rozlohou, je čistý a bezpečný. Ve sportovním areálu se nachází kvalitní víceúčelové hřiště s mantinely se speciálním povrchem, tyče na šplh, dětský koutek a kousek přírody pro různé hry. Součástí sportovního areálu je také zázemí organizace Skaut, jejíž členové také využívají tento areál k volnočasovým aktivitám. V příloze č. 5 jsou fotografie školy a školního sportovního areálu.

Hodnocení školního sportovního areálu ZŠ Rooseveltova					
Vybavení č.	Druh vybavení	Využití vybavení	Materiály/kvalita vybavení	Poznámky	Hodnocení

1.	Víceúčelové hřiště	Fotbal, basketbal, míčové hry	Speciální povrch, pevný hrubý podklad s jemným pískem pro dobré herní vlastnosti	Moderní atraktivní hřiště	3
2.	Tyče	Šplh	Kov	Standardní	2
3.	Dětské hřiště	Víceúčelové dětské herní prvky, houpačky, pískoviště	Dřevo, kov, plast	Moderní vybavení	3
4.	Zázemí správce	Dozor areálu, výpůjčky sportovního vybavení	Dřevěná buňka	Dostačující zázemí	1
5.	Sociální zařízení	Toalety	TOI-TOI buňka	Náhradní řešení	1
	Celkové hodnocení sportovního areálu				10
	Celkový počet vybavení sportovního areálu				5
	Součet celkové hodnocení a celkový počet vybavení sportovního areálu				15

Tabulka č. 3: Přehled a hodnocení počtu vybavení a úrovně vybavení ZŠ Rooseveltova.

7.4.3 Základní škola Rožňavská

Fakultní základní škola Dr. Milady Horákové se nachází na ulici Rožňavská 21, Olomouc. Ve sportovním areálu jsem kontaktoval správce, který mi poskytl informace o areálu. Zázemí správce je zabezpečeno ve zděném domečku, který slouží i jako půjčovna sportovního vybavení. V areálu se vyskytovalo několik dětí i s rodiči a parta mladých chlapců hrajících malou kopanou. Podle správce je zde nejoblíbenější aktivitou tenis a fotbal. Areál navštěvují lidé různého věku od nejmladších až po nejstarší. Chodí sem předem domluvené party mládeže nebo dospělých hrát tenis nebo fotbal. Z neobvyklých aktivit se tady provozuje pohybové cvičení pro starší. Hojně je zde využíván běžecký tartanový ovál. Mládež a starší lidé sem chodí v podvečer běhat.

Nepříjemný zážitek zde správce zažil s nedodržováním zákazu užívání alkoholu. S tím souvisí i problém, že po takových lidech zde zůstávají odpadky, láhve od alkoholu,

krabice od vína a podobně. Další problém správce řešil se staršími nepřizpůsobivými občany, kteří přišli do areálu s kočárkem naloženým sudem piva a pohybovali se po umělé ploše běžeckého oválu, čímž hrozilo poškození sportovní plochy. Častým problémem je zde neustálé přelézání oplocení dětmi a mládeží. Nevýhodou tohoto oplocení je také, že plotem mohou prolézat malá zvířata, která by mohla areál znečišťovat nebo napadnout děti. Do budoucna se plánuje vybudovat lepší víceúčelové hřiště na volejbal a zároveň tenis a také hřiště na beach-volejbal. Plánuje se vylepšit oplocení areálu a tím dosáhnout lepšího zabezpečení sportovního areálu.

Školní sportovní areál působí velmi dobře a prostorně. Areál je obklopen obrovským sídlištěm, takže má zde velké opodstatnění. Vyznačuje se velkou rozlohou s upravenými zatravněnými plochami a zelení. Pěkně a čistě vypadající areál je vybaven víceúčelovým hřištěm a atletickou dráhou s moderními umělými povrchy. Dále se zde nachází starší hřiště pro tenis nebo volejbal, ale je možné jej využívat i například pro různé míčové hry nebo součástí tohoto hřiště je i cvičná stěna pro tenis. Posledním velkým hřištěm je asfaltová herní plocha pro basketbal. V příloze č. 6 jsou fotografie školy a školního sportovního areálu.

Hodnocení školního sportovního areálu ZŠ Rožňavská					
Vybavení č.	Druh vybavení	Využití vybavení	Materiály/kvalita vybavení	Poznámky	Hodnocení
1.	Fotbalové hřiště s běžeckým oválem 200 m a atletickými sektory	Fotbal, atletika	Umělý trávnik pro fotbal, umělý tartanový povrch pro atletiku	Moderní vybavení	3
2.	Volejbalové hřiště	Volejbal	Asfaltový povrch	Již zastaralé hřiště	1
3.	Volejbalové hřiště	Volejbal	Hliněný, částečně zatravněný povrch	Značně zastaralé hřiště	1
4.	Basketbalové hřiště	Basketbal	Asfaltový povrch	Zastaralé hřiště, avšak pro míčové hry dostačující	1

5.	Zázemí správce	Dozor areálu, výpůjčky sportovního vybavení	Zděná stavba	Vyhovující moderní zázemí	3
6.	Sociální zařízení	Toalety	TOI-TOI buňka	Náhradní řešení	1
Celkové hodnocení sportovního areálu					10
Celkový počet vybavení sportovního areálu					6
Součet celkové hodnocení a celkový počet vybavení sportovního areálu					16

Tabulka č. 4: Přehled a hodnocení počtu vybavení a úrovně vybavení ZŠ Rožňavská.

7.4.4 Základní škola Holečkova

Fakultní základní škola se nachází na ulici Holečkova 10, Olomouc. Ve sportovním areálu jsem kontaktoval správce, který mi poskytl informace o areálu. Zázemí pro správce areálu je zařízení přímo v místnosti školy s výhledem na sportovní areál. Tato místnost slouží zároveň i jako půjčovna sportovního vybavení. Nejčastější provozované aktivity jsou zde in-line bruslení a tenis. V areálu se vyskytovalo několik dětí i s rodiči a dva starší lidé hrající tenis. Některé děti si hrály na dětských průlezkách, další bruslily na in-line bruslích. Správce si nepamatuje žádné negativní situace v tomto školním sportovním areálu.

Jedná se o velký školní sportovní areál, částečně zastaralý s nevýrazným prostředím s trochou zeleně, ale s velmi kvalitním víceúčelovým hřištěm s mantinely uzpůsobeným pro in-line bruslení a s jedním také kvalitním tenisovým kurtem. Dále se zde nachází starší trávou zarostlá běžecká dráha s rovinkou pro sprinty, sektorem pro skok daleký s doskočištěm s pískem a sektor pro vrh koulí. Hřiště pro různé hry jako vybíjenou se cvičnou stěnou na tenis. Dva stoly na ping-pong a průlezkami s klouzačkou pro nejmenší děti. V areálu se nacházejí i velké zatravněné plochy, které se dají využít k různým hrám. Okolí školního sportovního areálu je obklopeno rušnými ulicemi a obrovským sídlištěm, takže vypadá, že tento areál je hojně využíván a má zde velké opodstatnění. V příloze č. 7 jsou fotografie školy a školního sportovního areálu.

Hodnocení školního sportovního areálu ZŠ Holečkova					
Vybavení č.	Druh vybavení	Využití vybavení	Materiály/kvalita vybavení	Poznámky	Hodnocení
1.	Víceúčelové hřiště s mantinely	In-line bruslení, florbal, míčové hry	Asfaltový povrch	Specifické moderní vybavení tohoto areálu	3
2.	Běžecový ovál 200 m s atletickými sektory	Atletika	Škvárový povrch zarostlý trávou	Velmi zastaralé nevyhovující sportoviště	1
3.	Hřiště s cvičnou stěnou na tenis	Tenis, malá kopaná, míčové hry	Asfaltový povrch	Vyhovující hřiště	2
4.	Tenisový kurt	Tenis	Umělý povrch	Moderní tenisový kurt	3
5.	Ping-pong	Stolní tenis	Dva pingpongové stoly betonové konstrukce	Dostačující odolné vybavení	2
6.	Dětský herní prvek	Víceúčelový dětský herní prvek se skluzavkou	Dřevo, kov, plast	Zastaralé vybavení	1
7.	Zázemí správce	Dozor areálu, výpůjčky sportovního vybavení	Místnost školní budovy s částečným výhledem na areál	Vyhovující zázemí	2
8.	Sociální zařízení	Toalety	Ve školní budově	Standardní	2
Celkové hodnocení sportovního areálu					16
Celkový počet vybavení sportovního areálu					8
Součet celkové hodnocení a celkový počet vybavení sportovního areálu					24

Tabulka č. 5: Přehled a hodnocení počtu vybavení a úrovně vybavení ZŠ Holečkova.

7.4.5 Základní škola Heyrovského

Základní škola se nachází na ulici Heyrovského 33, Olomouc. Ve školním sportovním areálu jsem kontaktoval přítomného správce, který mi poskytl informace o areálu. V areálu se vyskytovalo mnoho dětí i s rodiči. Nejčastějšími provozovanými aktivitami v areálu jsou organizované tréninky atletiky a basketbalu malých dětí. Veřejnost zde hodně hraje házenou a fotbal. Pravidelně sem chodí lidé běhat na atletickém oválu.

Zázemí pro správce je zařízeno přímo ve škole. U správce je možnost půjčovat si sportovní vybavení. Správce si z negativních zkušeností pamatuje jen případ z dřívější doby, kdy do areálu chodili posedávat nepřizpůsobiví občané. Ti znečišťovali sportovní areál a často jej nechtěli opustit. Tento jev se již nevyskytuje.

Jedná se o zrekonstruovaný pěkný školní sportovní areál pro náročné sportovce, ale i pro rekreační sport a nejmenší děti. Okolí sportovního areálu je obklopeno velkým sídlištěm a vysokými paneláky, proto má sportovní areál zde velké opodstatnění. Areál působí prostorně a velmi moderně. Nachází se zde kvalitní fotbalové hřiště s atletickým oválem 300 metrů, rovinkou pro sprint a dvěma doskočišti pro skok daleký. Dále se zde nachází dvě hřiště. Jedno udržované hřiště pro házenou s mantinely a druhé starší neudržované hřiště. Pro malé děti je zde dětský koutek s průlezkami, houpačkami a pískovištěm. Areál má velké zatravněné plochy, které se dají využívat k různým hrám. V příloze č. 8 jsou fotografie školy a školního sportovního areálu.

Hodnocení školního sportovního areálu ZŠ Heyrovského					
Vybavení č.	Druh vybavení	Využití vybavení	Materiály/kvalita vybavení	Poznámky	Hodnocení
1.	Fotbalové hřiště s běžeckým oválem 300 m a atletickými sektory	Fotbal, atletika	Umělý trávník pro fotbal, umělý tartanový povrch pro atletiku	Moderní vybavení	3
2.	Basketbalové hřiště	Basketbal, míčové hry	Umělý povrch	Moderní vybavení	3
3.	Házenkářské hřiště	Házená, míčové hry	Umělý povrch	Udržované hřiště	2
4.	Hřiště	Malá kopaná,	Hliněný, částečně	Značně	1

		míčové hry	zatravněný povrch	zastaralé hřiště	
5.	Dětské hřiště	Víceúčelové dětské herní prvky, skluzavka, houpačky, kolotoč, pískoviště	Dřevo, kov, plast	Moderní vybavení v dobrém stavu	3
6.	Lezecká stěna	Lezení	Běžný materiál	Udržované vybavení	2
7.	Zázemí správce	Dozor areálu, výpůjčky sportovního vybavení	Místnost školní budovy s částečným výhledem na areál	Dobré zázemí	3
8.	Sociální zařízení	Toalety	Ve školní budově	Dobré zázemí	3
Celkové hodnocení sportovního areálu					20
Celkový počet vybavení sportovního areálu					8
Součet celkové hodnocení a celkový počet vybavení sportovního areálu					28

Tabulka č. 6: Přehled a hodnocení počtu vybavení a úrovně vybavení ZŠ Heyrovského.

7.4.6 Základní škola Mozartova

Základní škola se nachází na ulici Mozartova 48, Olomouc. Ve sportovním areálu jsem kontaktoval přítomného správce, který mi poskytl informace o areálu. V areálu bylo hodně sportujících a hrajících si dětí. Nejoblíbenějšími aktivitami jsou zde míčové hry jako je fotbal, basketbal a ping-pong. V areálu chybí lepší oplocení, které by mělo být vyšší než to stávající. Děti jsou také zvyklé současně nízké ploty přelézat a navštěvovat tak areál v době, kdy je areál uzavřen. Správce si pamatuje jeden negativní případ, kdy do areálu chodila posedávat skupina mladých lidí asi sprejerů, kteří zde pili alkohol a bavili se vulgárně. Další vážnou událostí zde bylo vykázaní chlapce, který byl také hodně vulgární. Jinak správci nevdají, když si děti zanárají v zápalu hry. Zázemí pro správce areálu je zabezpečeno v dřevěném domečku, který slouží i jako skladiště a půjčovna sportovního vybavení.

Tento menší školní sportovní areál se staršími hřišti, bohatě postačí k míčovým i jiným hrám. Areál je vybaven dvěma asfaltovými hřišti. Běžeckou antukovou rovinkou dlouhou 100 metrů. Dále je zde dětský koutek. Dva betonové pingpongové stoly. Celý sportovní areál je obklopený zelení. V příloze č. 9 jsou fotografie školy a školního sportovního areálu.

Hodnocení školního sportovního areálu ZŠ Mozartova					
Vybavení č.	Druh vybavení	Využití vybavení	Materiály/kvalita vybavení	Poznámky	Hodnocení
1.	Hřiště	Fotbal, míčové hry	Asfaltový povrch	Zastaralé sportoviště	1
2.	Běžecká rovinka a atletický sektor	Sprint na 100 m, skok daleký	Antuka	Zastaralé sportoviště	1
3.	Ping-pong	Stolní tenis	Dva pingpongové stoly betonové konstrukce	Moderní odolné vybavení	3
4.	Hřiště	Malá kopaná, míčové hry	Hliněný, částečně zatravněný povrch	Značně zastaralé hřiště	1
5.	Dětské hřiště	Dětské herní prvky, průlezky, pískoviště	Kov, plast	Starší vybavení, avšak udržované v dobrém stavu	2
6.	Zázemí správce	Dozor areálu, výpůjčky sportovního vybavení	Dřevěná buňka	Dostačující zázemí	1
7.	Sociální zařízení	Toalety	TOI-TOI buňka	Náhradní řešení	1
Celkové hodnocení sportovního areálu					10
Celkový počet vybavení sportovního areálu					7
Součet celkové hodnocení a celkový počet vybavení sportovního areálu					17

Tabulka č. 7: Přehled a hodnocení počtu vybavení a úrovně vybavení ZŠ Mozartova.

7.4.7 Základní škola Tererovo nám.

Fakultní základní škola se nachází na ulici Tererovo náměstí 1, Olomouc. Ve sportovním areálu jsem kontaktoval správkyňu, která mi poskytla informace o areálu. Zázemí pro správce areálu je zabezpečeno v pěkně malbami zdobeném zděném domečku, který slouží i jako skladiště a půjčovna sportovního vybavení. V areálu se vyskytovalo značné množství dětí a mládeže, chlapců a děvčat i s rodiči. Je zde kvalitní víceúčelové hřiště a běžecká dráha s rovinkou pro sprinty vše z umělého povrchu. Dále je tady kvalitní hřiště pro beach volejbal. Čtyři stoly na ping-pong, trampolína, kvalitní rozsáhlý dětský koutek s průlezkami, pískovištěm, herními prvky, tabulí pro kreslení křídami. Dále je v areálu velký šachový plac pro hru šachy nebo dámu pomocí velkých plastových figurek. Podle správkyňy je zde nejoblíbenější aktivitou beach volejbal. Pro beach volejbalisty je v areálu i venkovní sprcha. Někdy do areálu chodí předem domluvené party hrát beach volejbal, fotbal nebo basketbal. Kromě jiného jsou zde k zapůjčení například velké plastové šachové figurky nebo velká tabule na piškvorky. Za negativní považuje správkyňu, že u areálu je v bezprostřední blízkosti restaurace a potom se stává, že někdy vstupují do sportovního areálu rodiče dětí nebo mládež s alkoholem.

Školní sportovní areál působí velmi dobře. Je bohatě vybaven a obklopen pěkným prostředím, především zelení. Jediný rušivý prvek je zde restaurace přilehlá přímo u areálu, oddělená jen plotem. Sportovní areál je charakteristický malou rozlohou, vhodný pro rodiny s dětmi. Pěkný, útulný a čistý areál je i bohatě vybavený velmi kvalitním hřištěm pro beach volejbal, víceúčelovým hřištěm a běžeckým oválem. Okolí školního areálu je obklopeno zelení. V příloze č. 10 jsou fotografie školy a školního sportovního areálu.

Hodnocení školního sportovního areálu ZŠ Tererovo nám.					
Vybavení č.	Druh vybavení	Využití vybavení	Materiály/kvalita vybavení	Poznámky	Hodnocení
1.	Víceúčelové hřiště s běžeckým oválem 200 m a atletickými sektory	Fotbal, basketbal, míčové hry, atletika	Umělý trávník pro fotbal, umělý tartanový povrch pro atletiku	Moderní vybavení	3

2.	Beach volejbalové hřiště	Plážový volejbal	Písčitý herní povrch	Moderní vybavení	3
3.	Ping-pong	Stolní tenis	Čtyři pingpongové stoly betonové konstrukce	Moderní odolné vybavení	3
4.	Sektor pro kuželky	Kuželky	Kovový sloup s lanem a koulí. Beton, na kterém jsou postaveny kuželky	Udržovaný sektor	2
5.	Dětské hřiště	Víceúčelové dětské herní prvky, skluzavka, houpačky, kolotoč, pískoviště	Dřevo, kov, plast	Moderní vybavení v dobrém stavu	3
6.	Sektor s šachy	Šachy	Venkovní šachy pod přístřeškem. Kachle, na kterých se hrají šachy z plastu.	Moderní udržovaný sektor	3
7.	Sektor s trampolínou	Skákání na trampolíně	Běžný materiál	Moderní vybavení	3
8.	Sektor s tabulí	Malování křídou	Běžný materiál	Moderní vybavení	3
9.	Zázemí správce	Dozor areálu, výpůjčky sportovního vybavení	Zděná stavba	Moderní zázemí	3
10.	Sociální zařízení	Toalety	TOI-TOI buňka	Náhradní řešení	1
11.	Sociální zařízení	Sprcha	U zděné stavby správce	Vybavení v dobrém stavu	3
Celkové hodnocení sportovního areálu					30
Celkový počet vybavení sportovního areálu					11
Součet celkové hodnocení a celkový počet vybavení sportovního areálu					41

Tabulka č. 8: Přehled a hodnocení počtu vybavení a úrovně vybavení ZŠ Tererovo nám.

7.4.8 Základní škola Helsinská

Fakultní základní škola se nachází na ulici Helsinská 6, Olomouc. Ve sportovním areálu jsem kontaktoval správce, který mi poskytl informace o areálu. Správce byl již v důchodu a dříve zde pracoval jako pedagog. Zázemí správce je zabezpečováno v dřevěném domečku, který slouží i jako skladiště a půjčovna sportovního vybavení. Komorní školní sportovní areál působí velmi klidným dojmem a je dobře a kvalitně vybaven. V areálu bylo jen pár lidí, několik dětí s rodiči. Negativní příhodu správce zažil s otcem dítěte, který nedodržel řád hřiště. Ve sportovním areálu je to podle správce těžší s rodiči než s dětmi. Nejoblíbenější činnosti jsou zde míčové hry, fotbal a basketbal. Dále je tady oblíbený tenis, benbinkton a soft tenis.

Tento komorní sportovní areál je malý rozlohou, ale je útulný a čistý, vhodný i pro rodiny s dětmi. Sportovní areál je vybaven dvěma hřišti. Jedním asfaltovým víceúčelovým hřištěm a jedním hřištěm s umělým povrchem. V areálu je asfaltová 100 metrů dlouhá běžecká rovinka pro sprinty. Dále se zde nachází kvalitní dětský koutek, dva betonové pingpongové stoly a tréninková kladina pro balanční cviky. Sportovní areál je vybaven venkovní sprchou, umyvadlem a toaletou. Okolí sportovního areálu je obklopené zelení. V příloze č. 11 jsou fotografie školy a školního sportovního areálu.

Hodnocení školního sportovního areálu ZŠ Helsinská					
Vybavení č.	Druh vybavení	Využití vybavení	Materiály/kvalita vybavení	Poznámky	Hodnocení
1.	Víceúčelové hřiště	Fotbal, basketbal, míčové hry	Asfaltový povrch	Starší vybavení	1
2.	Víceúčelové hřiště	Tenis, volejbal, nohejbal, míčové hry	Umělý povrch	Vyhovující vybavení	2
3.	Běžecká rovinka 100 m	Atletika, sprint na 100 m	Asfaltový povrch	Starší vybavení	1
4.	Doskočiště	Atletika, skok daleký	Rozběhová rovinka umělý povrch, doskočiště s pískem	Vyhovující vybavení	2
5.	Dětské hřiště	Víceúčelové dětské herní	Dřevo, kov, plast	Moderní vybavení	3

		prvky, skluzavka, houpačky, kolotoč, pískoviště		v dobrém stavu	
6.	Ping-pong	Stolní tenis	Dva pingpongové stoly betonové konstrukce	Zastaralé vybavení	1
7.	Kladina	Balanční cviky	Dřevo	Zastaralé vybavení	1
8.	Zázemí správce	Dozor areálu, výpůjčky sportovního vybavení	Dřevěná buňka	Dostačující zázemí	1
9.	Sociální zařízení	Toalety	TOI-TOI buňka	Náhradní řešení	1
10.	Sociální zařízení	Sprcha s umyvadlem	U zděné stavby školy	Starší vybavení, avšak v dobrém stavu	2
Celkové hodnocení sportovního areálu					15
Celkový počet vybavení sportovního areálu					10
Součet celkové hodnocení a celkový počet vybavení sportovního areálu					25

Tabulka č. 9: Přehled a hodnocení počtu vybavení a úrovně vybavení ZŠ Helsinská.

7.4.9 Základní škola Demlova

Základní škola se nachází na ulici Demlova 18, Olomouc. Ve sportovním areálu jsem kontaktoval správkyňu, která mi poskytla informace o areálu. Zázemí pro správce je zabezpečeno v dřevěném domečku, který slouží také jako skladiště a půjčovna sportovního vybavení, které je průběžně doplňováno novým sportovním vybavením. V areálu se vyskytovalo značné množství dětí a mládeže, chlapců i děvčat. Správkyňe sdělila, že nejoblíbenějšími aktivitami je zde fotbal a ping-pong. Někdy do areálu chodí hrát fotbal předem domluvené party mládeže nebo dospělých. Ti starší mají v areálu možnost hrát beach volejbal. Mladší děti beach volejbal nemohou hrát, protože se ještě

neumí dobře chovat k vybavení, především k sítím. Probíhají zde také kroužky sportovních her a basketbalu. Správkyně se v tomto areálu setkala s problémem, který se týkal party mládeže pod vlivem drog, kdy v areálu tato mládež nedodržovala pravidla dle řádu hřiště.

Jedná se o velký školní sportovní areál s trochou zeleně. Vypadá pěkně, i když je částečně zastaralý. Ve sportovním areálu se nachází víceúčelové hřiště pro fotbal, basketbal a míčové hry. Součástí víceúčelového hřiště je také starší antuková běžecká dráha, s rovinkou pro sprinty. V areálu je několik pingpongových stolů, cvičná tenisová stěna a beach volejbalové hřiště. V příloze č. 12 jsou fotografie školy a školního sportovního areálu.

Hodnocení školního sportovního areálu ZŠ Demlova					
Vybavení č.	Druh vybavení	Využití vybavení	Materiály/kvalita vybavení	Poznámky	Hodnocení
1.	Víceúčelové hřiště s běžeckým oválem 200 m a atletickými sektory	Fotbal, basketbal, míčové hry, atletika	Asfaltový povrch víceúčelového hřiště, antukový pro atletiku	Zastaralé vybavení	1
2.	Beach volejbalové hřiště	Plážový volejbal	Písčitý herní povrch	Udržované vybavení	2
3.	Ping-pong	Stolní tenis	Čtyři pingpongové stoly betonové konstrukce	Zastaralé vybavení	1
4.	Hřiště se cvičnou stěnou na tenis	Tenis, míčové hry	Antukový povrch	Vyhovující hřiště	2
5.	Zázemí správce	Dozor areálu, výpůjčky sportovního vybavení	Dřevěná buňka	Dostačující zázemí	1
6.	Sociální zařízení	Toalety	TOI-TOI buňka	Náhradní řešení	1
	Celkové hodnocení sportovního areálu				8
	Celkový počet vybavení sportovního areálu				6

Tabulka č. 10: Přehled a hodnocení počtu vybavení a úrovně vybavení ZŠ Demlova.

7.4.10 Základní škola Zeyerova

Základní škola se nachází na ulici Zeyerova 28/970, Olomouc. Školní sportovní areál zřídilo město Olomouc z dotací EU a provozuje ho ZŠ Zeyerova. Na místě ve sportovním areálu se nacházel správce, který mi poskytl informace k chodu sportovního areálu. V rámci rozhovoru jsem se dozvěděl, že areál mohou navštěvovat děti, mládež a dospělí zdarma. Nejvíce je v areálu využíváno fotbalové hřiště, basketbal, nohejbal a beach volejbalové hřiště. Areál je vysoce využíván veřejností. Problémy v areálu bývají s romskou komunitou. Údajně některé děti zde užívají drogy a potom jsou agresivní. A potom je nutné volat policii. U více účelového hřiště, kde se dá hrát i tenis by mohly být lepší sítě, kterými by neprolítával tenisový míček. U dětského hřiště s dětskou průlezkou by nemuselo být na zemi drobné kamení, které se na obuvi roznášejí po celém areálu, což se špatně uklízí. Areál zřídilo město Olomouc z dotací EU a provozuje ho ZŠ Zeyerova.

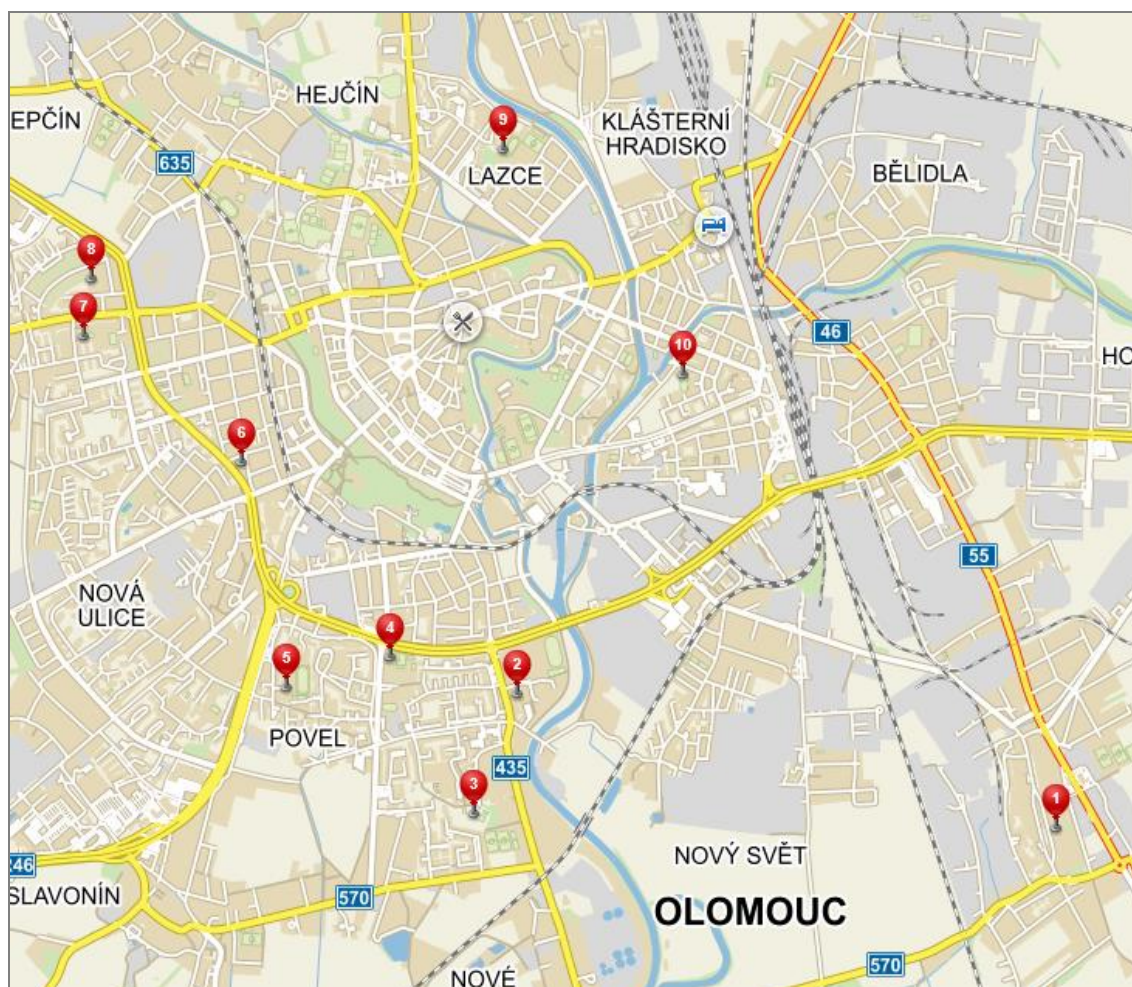
Sportovní areál je velmi moderní až nadčasový, dobře vybavený. V areálu se nachází běžecký tartanový ovál s doskočištěm pro skok daleký, basketbalová hřiště, beach volejbalové hřiště, tenisové hřiště, nohejbalové hřiště a 4x ping-pong. Areál disponuje moderním zázemím pro správce a sociálním zařízením pro návštěvníky. Nejvíce tento areál navštěvují děti a mládež než dospělí, ti se tady nejčastěji vyskytují se svými dětmi. Areál navštěvuje 2x do týdne atletický kroužek pro děti. V příloze č. 13 jsou fotografie školy a školního sportovního areálu.

Hodnocení školního sportovního areálu ZŠ Zeyerova					
Vybavení č.	Druh vybavení	Využití vybavení	Materiály/kvalita vybavení	Poznámky	Hodnocení
1.	Víceúčelové hřiště s běžeckým	Fotbal, basketbal, tenis, míčové hry,	Barevný umělý povrch víceúčelového	Moderní vybavení	3

	oválem 200 m a atletickými sektory	atletika	hřiště, umělý tartanový povrch pro atletiku		
2.	Volejbalové hřiště	Volejbal, nohejbal, míčové hry	Barevný umělý povrch	Moderní vybavení	3
3.	Beach volejbalové hřiště	Plážový volejbal	Písčitý herní povrch	Moderní vybavení	3
4.	Ping-pong	Stolní tenis	Čtyři pingpongové stoly dřevo kovové konstrukce	Moderní vybavení	3
5.	Dětské hřiště	Jeden dětský herní prvek, průlezka	Dřevo, kov, plast, lana	Moderní vybavení, avšak jen jeden herní prvek	2
6.	Zázemí správce	Dozor areálu, výpůjčky sportovního vybavení	Zděná stavba	Moderní zázemí	3
7.	Sociální zařízení	Toalety	Ve zděné stavbě správce	Moderní zázemí	3
	Celkové hodnocení sportovního areálu				20
	Celkový počet vybavení sportovního areálu				7
	Součet celkové hodnocení a celkový počet vybavení sportovního areálu				27

Tabulka č. 11: Přehled a hodnocení počtu vybavení a úrovně vybavení ZŠ Zeyerova.

7.5 Rozmístění školních sportovních areálů ve městě Olomouci

1	<i>ZŠ Holice</i>	2	<i>ZŠ Rooseveltova</i>
3	<i>ZŠ Rožňavská</i>	4	<i>ZŠ Holečkova</i>
5	<i>ZŠ Heyrovského</i>	6	<i>ZŠ Mozartova</i>
7	<i>ZŠ Tererovo náměstí</i>	8	<i>ZŠ Helsinská</i>
9	<i>ZŠ Demlova</i>	10	<i>ZŠ Zeyerova</i>

Tabulka č. 12: Mapa rozmístění základních škol, které ve městě Olomouci zpřístupňují veřejnosti své školní sportovní areály v době mimo vyučování. (www.mapy.cz²⁹).

²⁹ Seznam.cz: Mapy [online]. Copyright © 1996-2015 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.mapy.cz/#x=17.267761&y=49.587293&z=11>

Mapa znázorňuje rozmístění školních sportovních areálů zpřístupněných veřejnosti v době mimo vyučování ve městě Olomouci. V mapě jde vidět, že jednotlivé školy jsou na území města rozmístěny do kruhu tak, aby občané města a hlavně děti a mládež měli na dosah sportoviště k trávení svého volného času. Také z mapy vyplývá, že nejvíce školních sportovních areálů se nachází poblíž velkých sídlišť s větší koncentrací obyvatel. Školní sportovní areály zde mají velký význam pro trávení volného času.

7.6 Školní sportovní areály ve městě Přerově

Ve městě Přerově je v současné době zpřístupněno veřejnosti v době mimo vyučování pět školních sportovních areálů. Analýzou webových stránek Statutárního města Přerova byl realizován výběr těchto níže uvedených pěti škol ve městě Přerově. V rámci diplomové práce jsem tyto školní sportovní areály navštívil, kde jsem realizoval průzkum a rozhovory. Navštívil jsem všech pět školních sportovních areálů, kde byly uskutečněny rozhovory se správci jednotlivých školních sportovních areálů a pořízena fotodokumentace vybavení areálů. Všechny školní sportovní areály byly pod dozorem správce. Také ve všech sportovních areálech platil stejný provozní řád, který je v příloze č. 3. Sportovní areály byly vybaveny zázemím pro správce a také toaletou pro veřejnost. Jen sportovní areál ZŠ Za mlýnem toaletu neměl. Všechny pět školních sportovních areálů je v době mimo vyučování zpřístupněno veřejnosti v období od jara do podzimu od odpoledních hodin do večera a o prázdninách od rána do večera.

Školní sportovní areály ve městě Přerově		Školní webové stránky
7.6.1	ZŠ Želatovská	http://zs-zelatovska.cz/
7.6.2	ZŠ Svisle	http://zssvisle.cz/
7.6.3	ZŠ Velká Dlážka	http://www.zsdlazka.cz/
7.6.4	ZŠ Za mlýnem	http://www.zsamlynem.cz/
7.6.5	ZŠ Trávník	http://www.zstravnik.cz/

Tabulka č. 13: Základní školy ve městě Přerově, které zpřístupňují veřejnosti své školní sportovní areály v době mimo vyučování.

V následujících podkapitolách je podrobnější popis všech pěti školních sportovních areálů zpřístupněných veřejnosti v době mimo vyučování ve městě Přerově. Taktéž součástí podkapitol jsou tabulky s hodnocením jednotlivých sportovních areálů. V tabulkách jsou údaje o počtu hlavního vybavení a také hodnocení tohoto vybavení v závislosti na jeho úrovni nebo kvalitě. Pro hodnocení úrovně vybavení sportovních areálů je použito třístupňové bodové škály: 1 bod – uspokojivé vybavení, 2 body – dobré vybavení, 3 – výborné vybavení. Jednotlivými body jsou hodnoceny vybavení sportovních areálů na základě průzkumu a za pomoci slovního hodnocení jsou přiřazovány body. Na závěr jsou všechny body sečteny, čímž mohou být následně porovnány všechny sportovní areály mezi sebou.

7.6.1 Základní škola Želatovská

Škola se nachází na ulici Želatovská 8, Přerov. Areál zřídilo město Přerov a provozuje ho ZŠ Želatovská. Na místě ve sportovním areálu se nacházel pan správce, který mi poskytl informace k chodu sportovního areálu. V rámci rozhovoru jsem se dozvěděl, že areál mohou navštěvovat děti a mládež do 18 let zdarma. Ostatní návštěvníci platí za využívání sportoviště dle ceníku. Nejvíce je areál využíván pro různé míčové hry. Jedná se o jedno velké moderní víceúčelové hřiště. Účast veřejnosti je zde střední.

Sportovní areál je velmi moderní, dobře vybavený, v pěkném prostředí se zelení. V areálu se nachází fotbalové hřiště, basketbalová hřiště. Areál disponuje moderním zázemím pro správce a sociálním zařízením pro návštěvníky. Celý areál je kvalitně oplocen, takže zde nehrozí nebezpečí vandalismu. Školní sportovní areál působí velmi dobře. V příloze č. 14 jsou fotografie školy a školního sportovního areálu.

Hodnocení školního sportovního areálu ZŠ Želatovská					
Vybavení č.	Druh vybavení	Využití vybavení	Materiály/kvalita vybavení	Poznámky	Hodnocení
1.	Víceúčelové hřiště	Fotbal, basketbal, míčové hry	Umělý povrch	Moderní vybavení	3
2.	Zázemí správce	Dozor areálu,	Unimo buňka	Vyhovující	2

		výpůjčky sportovního vybavení	s částečným výhledem do areálu	zázemí	
3.	Sociální zařízení	Toalety	Unimo buňka u správce	Vyhovující zázemí	2
	Celkové hodnocení sportovního areálu				7
	Celkový počet vybavení sportovního areálu				3
Součet celkové hodnocení a celkový počet vybavení sportovního areálu					10

Tabulka č. 14: Přehled a hodnocení počtu vybavení a úrovně vybavení ZŠ Želatovská.

7.6.2 Základní škola Svisle

Základní škola se nachází na ulici Svisle 13, Přerov. Sportovní areál zřídilo město Přerov a provozuje ho ZŠ Svisle. Na místě ve sportovním areálu se nacházel pan správce, který mi poskytl informace k chodu sportovního areálu. V rámci rozhovoru jsem se dozvěděl, že areál mohou navštěvovat děti a mládež do 18 let zdarma. Ostatní návštěvníci platí dle ceníku. Nejvíce je v areálu využíváno beach volejbalové hřiště, kterých ve městě Přerově moc není. Problémy v areálu bývají s romskou komunitou. Také problémem je nedostatek financí na údržbu areálu. Poničené sítě jsou neustále opravovány svépomocí.

Sportovní areál je velmi moderní, dobře vybavený, v pěkném prostředí se zelení. V areálu se nachází běžecký tartanový ovál s doskočištěm pro skok daleký, basketbalová hřiště, beach volejbalové hřiště. Areál disponuje moderním zázemím pro správce a sociálním zařízením pro návštěvníky. V příloze č. 15 jsou fotografie školy a školního sportovního areálu.

Hodnocení školního sportovního areálu ZŠ Svisle					
Vybavení č.	Druh vybavení	Využití vybavení	Materiály/kvalita vybavení	Poznámky	Hodnocení
1.	Víceúčelové hřiště s běžeckým	Fotbal, basketbal, míčové hry, atletika	Barevný umělý povrch víceúčelového	Moderní vybavení	3

	oválem 200 m a atletickými sektory		hřiště, umělý tartanový povrch pro atletiku		
2.	Víceúčelové hřiště	Tenis, fotbal, nohejbal, basketbal, míčové hry	Barevný umělý povrch	Moderní vybavení	3
3.	Beach volejbalové hřiště	Plážový volejbal	Písčitý herní povrch	Moderní vybavení	3
4.	Zázemí správce	Dozor areálu, výpůjčky sportovního vybavení	Zděná stavba	Moderní zázemí	3
5.	Sociální zařízení	Toalety	Zděná stavba	Moderní vybavení	3
	Celkové hodnocení sportovního areálu				15
	Celkový počet vybavení sportovního areálu				5
	Součet celkové hodnocení a celkový počet vybavení sportovního areálu				20

Tabulka č. 15: Přehled a hodnocení počtu vybavení a úrovně vybavení ZŠ Svisle.

7.6.3 Základní škola Velká Dlážka

Základní škola se nachází na ulici Velká Dlážka 5, Přerov. Areál zřídilo město Přerov a provozuje ho ZŠ Velká Dlážka. Ve sportovním areálu se nacházel pan správce, který mi poskytl informace k chodu sportovního areálu. V rámci rozhovoru jsem se dozvěděl, že areál mohou navštěvovat děti a mládež do 18 let zdarma. Ostatní návštěvníci platí dle ceníku. Nejvíce je v areálu využíváno beach volejbalové hřiště, kterých ve městě Přerově moc není. Problémy v areálu bývají s romskou komunitou. Také nedostatek financí na údržbu areálu. Poničené sítě jsou neustále opravovány svépomocí.

Sportovní areál je velmi moderní, dobře vybavený v pěkném prostředí se zelení. V areálu se nachází běžecký tartanový ovál s doskočištěm pro skok daleký, basketbalová

hřiště, beach volejbalové hřiště. Areál disponuje moderním zázemím pro správce a sociálním zařízením pro návštěvníky. V příloze č. 16 jsou fotografie školy a školního sportovního areálu.

Hodnocení školního sportovního areálu ZŠ Velká Dlážka					
Vybavení č.	Druh vybavení	Využití vybavení	Materiály/kvalita vybavení	Poznámky	Hodnocení
1.	Fotbalové hřiště s běžeckým oválem 200 m a atletickými sektory	Fotbal, míčové hry, atletika	Barevný umělý povrch víceúčelového hřiště, umělý tartanový povrch pro atletiku	Moderní vybavení	3
2.	Víceúčelové hřiště	Fotbal, basketbal, míčové hry	Barevný umělý povrch	Moderní vybavení	3
3.	Dvě beach volejbalové hřiště	Plážový volejbal	Písčitý herní povrch	Moderní vybavení	3
4.	Dětské hřiště	Víceúčelové dětské herní prvky, houpačky, průlezky	Dřevo, kov	Udržované vybavení	2
5.	Zázemí správce	Dozor areálu, výpůjčky sportovního vybavení	Unimo buňka s částečným výhledem do areálu	Vyhovující zázemí	2
6.	Sociální zařízení	Toalety	Unimo buňka u správce	Vyhovující zázemí	2
7.	Sociální zařízení	Sprcha	U beach volejbalového hřiště	Vyhovující vybavení	2
	Celkové hodnocení sportovního areálu				17
	Celkový počet vybavení sportovního areálu				7
Součet celkové hodnocení a celkový počet vybavení sportovního areálu					24

Tabulka č. 16: Přehled a hodnocení počtu vybavení a úrovně vybavení ZŠ Velká Dlážka.

7.6.4 Základní škola Za mlýnem

Základní škola se nachází na ulici Za mlýnem 1, Přerov. Jedná se o víceúčelové hřiště. Areál je nejvíce využíván pro různé míčové hry. Možnosti jiného druhu vyžití zde chybí. Areál je určen hlavně vyznavačům míčových her a to především tenisu nebo nohejbalu.

Sportovní areál se nachází v pěkném prostředí se zelení. V areálu se nachází tenisové hřiště, nohejbalové hřiště a basketbalová hřiště. Areál disponuje zázemím pro správce, ale sociální zařízení pro návštěvníky zde chybí. Celý areál je kvalitně oplocen, takže zde nehrozí nebezpečí vandalismu. Školní sportovní areál působí dobře. V příloze č. 17 jsou fotografie školy a školního sportovního areálu.

Hodnocení školního sportovního areálu ZŠ Za mlýnem					
Vybavení č.	Druh vybavení	Využití vybavení	Materiály/kvalita vybavení	Poznámky	Hodnocení
1.	Víceúčelové hřiště	Tenis, nohejbal, basketbal, míčové hry	Barevný umělý povrch	Moderní vybavení	3
2.	Zázemí správce	Dozor areálu, výpůjčky sportovního vybavení	Dřevěná buňka	Dostačující zázemí	1
	Celkové hodnocení sportovního areálu				4
	Celkový počet vybavení sportovního areálu				2
Součet celkové hodnocení a celkový počet vybavení sportovního areálu					6

Tabulka č. 17: Přehled a hodnocení počtu vybavení a úrovně vybavení ZŠ Za mlýnem.

7.6.5 Základní škola Trávník

Základní škola se nachází na ulici Trávník 27, Přerov. Areál zřídilo město Přerov a provozuje ho ZŠ Trávník. Ve sportovním areálu se nacházel správce, který poskytl informace k chodu sportovního areálu. V rámci rozhovoru jsem se dozvěděl, že areál

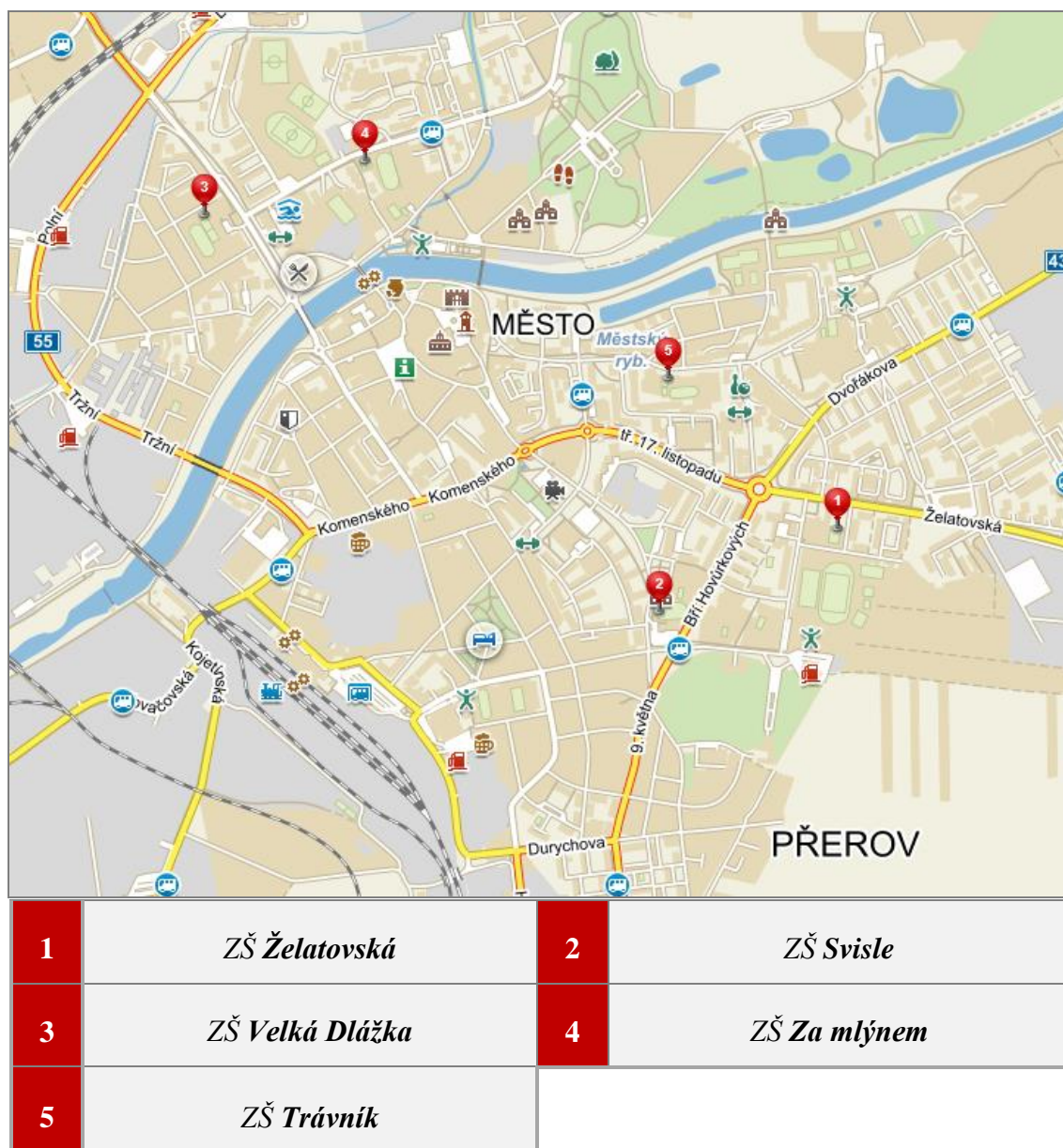
mohou navštěvovat děti a mládež do 18 let zdarma. Ostatní návštěvníci platí dle ceníku. Nejvíce je v areálu využíváno moderní fotbalové hřiště. Tříkrát týdně pravidelně do areálu chodí skupiny mládeže, které zde mají předem rezervované hřiště. Problémy v areálu bývají někdy s neukázněnými a vulgárními dětmi a také s jejich rodiči, kteří si chodí stěžovat, že jejich děti byly vykázány z areálu. Problémem je tady také nedostatek financí na údržbu areálu. Poničené sítě jsou neustále opravovány svépomocí. Obyvatelé blízkých panelových domů si občas stěžují na hluk z areálu a křik dětí.

Sportovní areál je velmi moderní, dobře vybavený. V areálu se nachází běžecký tartanový ovál s doskočištěm pro skok daleký, hod koulí, skok do výšky, basketbalová hřiště, volejbalové hřiště. Areál disponuje moderním zázemím pro správce a sociálním zařízením pro návštěvníky. V příloze č. 18 jsou fotografie školy a školního sportovního areálu.

Hodnocení školního sportovního areálu ZŠ Trávník					
Vybavení č.	Druh vybavení	Využití vybavení	Materiály/kvalita vybavení	Poznámky	Hodnocení
1.	Víceúčelové hřiště s běžeckým oválem 200 m a atletickými sektory	Fotbal, basketbal, míčové hry, atletika	Umělý povrch víceúčelového hřiště, umělý tartanový povrch pro atletiku	Moderní vybavení	3
2.	Basketbalové hřiště	Basketbal, míčové hry	Umělý povrch	Moderní vybavení	3
3.	Hřiště	Malá kopaná, míčové hry	Umělý povrch	Dostačující vybavení	2
4.	Zázemí správce	Dozor areálu, výpůjčky sportovního vybavení	Unimo buňka s částečným výhledem do areálu	Vyhovující zázemí	2
5.	Sociální zařízení	Toalety	Unimo buňka u správce	Vyhovující zázemí	2
Celkové hodnocení sportovního areálu					12
Celkový počet vybavení sportovního areálu					5
Součet celkové hodnocení a celkový počet vybavení sportovního areálu					17

Tabulka č. 18: Přehled a hodnocení počtu vybavení a úrovně vybavení ZŠ Trávník.

7.7 Rozmístění školních sportovních areálů ve městě Přerově

Tabulka č. 19: Mapa rozmístění základních škol, které ve městě Přerově zpřístupňují veřejnosti své školní sportovní areály v době mimo vyučování. (www.mapy.cz³¹).

Mapa znázorňuje rozmístění školních sportovních areálů zpřístupněných veřejnosti v době mimo vyučování ve městě Přerově. V mapě jde vidět, že jednotlivé školy

³⁰ Seznam.cz: Mapy [online]. Copyright © 1996-2015 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.mapy.cz/#x=17.267761&y=49.587293&z=11>

³¹ Seznam.cz: Mapy [online]. Copyright © 1996-2015 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.mapy.cz/#x=17.267761&y=49.587293&z=11>

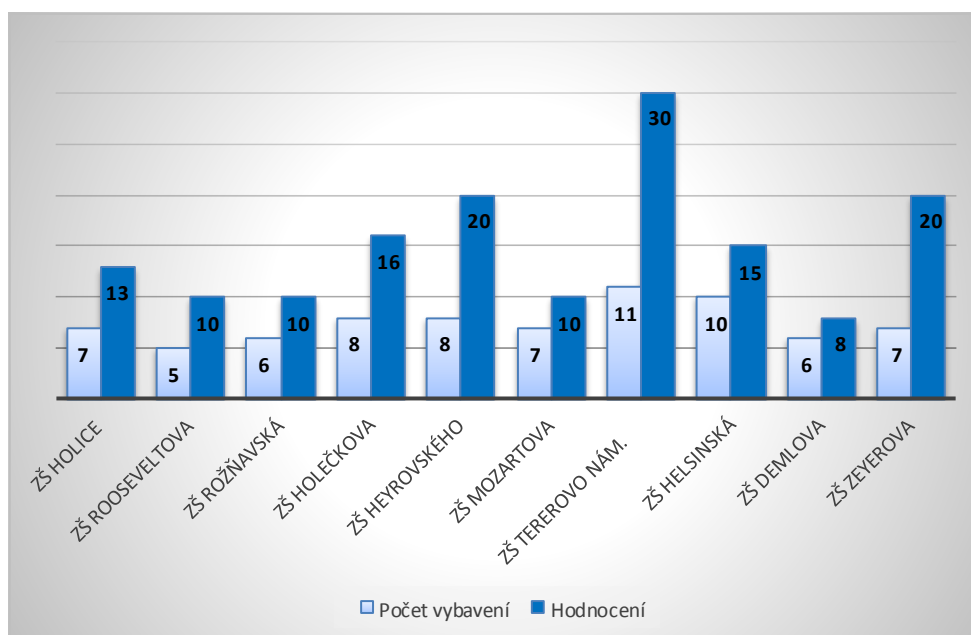
jsou na území města rozmístěni tak, aby občané města, děti a mládež měli na dosah sportoviště k trávení volného času. Také z této mapy vyplývá, že nejvíce školních sportovních areálů se nachází poblíž velkých sídlišť s větším počtem obyvatel. Školní sportovní areály i ve městě Přerově mají velký význam pro trávení volného času obyvatel.

7.8 Porovnání školních sportovních areálů ve městě Olomouci a Přerově

V rámci diplomové práce jsem se ve městě Olomouci a Přerově zabýval průzkumem patnácti školními sportovními areály zpřístupněnými veřejnosti v době mimo vyučování. Na území města Olomouce je v současné době zpřístupněno veřejnosti celkem deset školních sportovních areálů. Jedná se o školní sportovní areály: *ZŠ Holice*, *ZŠ Rooseveltova*, *ZŠ Rožňavská*, *ZŠ Holečkova*, *ZŠ Heyrovského*, *ZŠ Mozartova*, *ZŠ Tererovo nám.*, *ZŠ Helsinská*, *ZŠ Demlova*, *ZŠ Zeyerova*. Na území města Přerova je v současné době zpřístupněno veřejnosti celkem pět školních sportovních areálů, což odpovídá poměru velikosti města. Jedná se o školní sportovní areály: *ZŠ Želatovská*, *ZŠ Svisle*, *ZŠ Velká Dlážka*, *ZŠ Za mlýnem*, *ZŠ Trávník*.

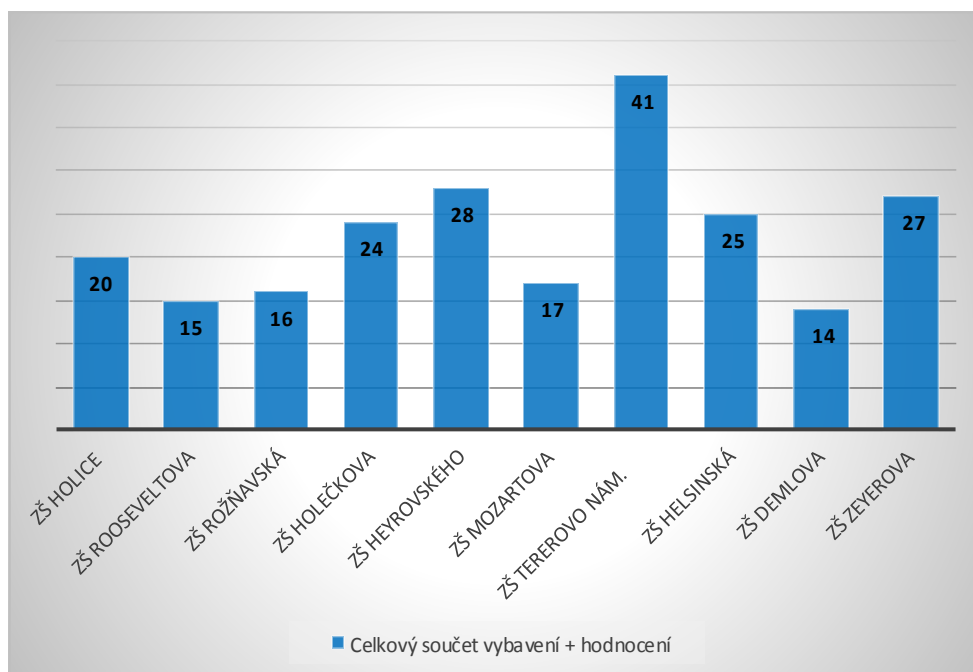
Ve všech školních sportovních areálech působí zaměstnanec vykonávající funkci správce školního sportovního areálu. Většina školních sportovních areálů má zkušenost s problémy vandalizmu. Proto správce dbá na dodržování pravidel stanovených řádem hřiště. Ve všech školních areálech správce půjčuje účastníkům volnočasových aktivit sportovní vybavení a dbá, aby vybavení bylo zase řádně odevzdáno po ukončení her. Správce dohlíží na bezpečnost v průběhu her dětí a mládeže, čímž se snižuje riziko úrazů. A také dbá na pořádek ve školním areálu, což přispívá k příjemné atmosféře při trávení volného času. Trávení volného času v znečištěném a nehezkém prostředí by ztratilo smysl a lidé by takové sportovní areály přestali navštěvovat.

7.8.1 Porovnání školních sportovních areálů ve městě Olomouci

Graf č. 1: Porovnání školních sportovních areálů ve městě Olomouci podle množství vybavení a úrovně vybavení.

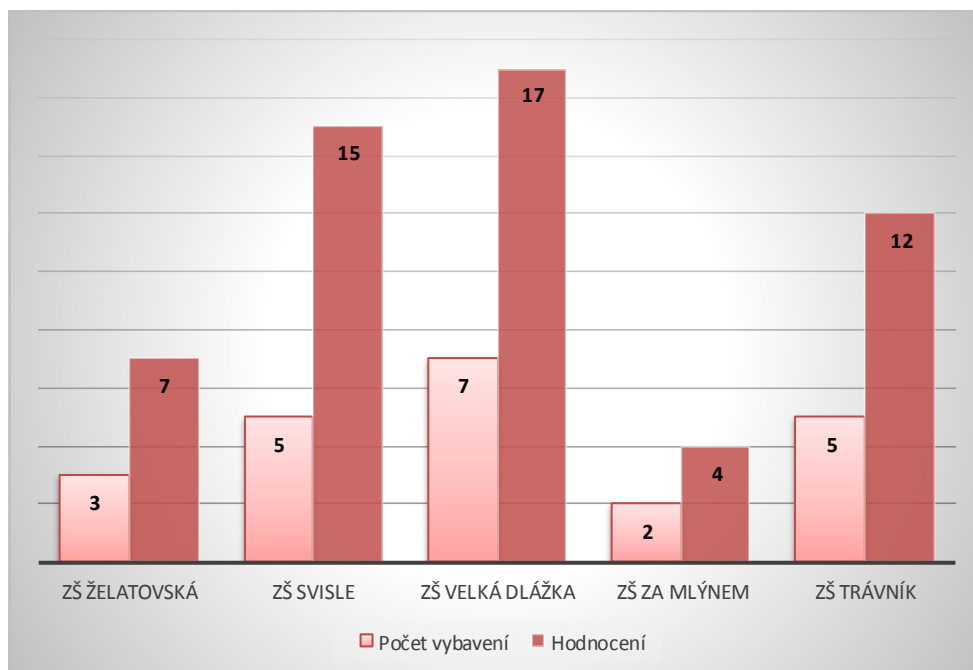
Na základě realizovaného průzkumu lze porovnat jednotlivé školní sportovní areály na území města Olomouce. Graf č. 1 znázorňuje, jak jsou jednotlivé sportovní areály vybaveny a jak byly tyto areály hodnoceny podle kvality a úrovně vybavení. Graf č. 1 znázorňuje, že nejlépe hodnoceným areálem je ZŠ Tererovo náměstí s 11 různými druhy vybavení a s 30 přidělenými body za kvalitu a úroveň jednotlivých vybavení. Nejhůře hodnoceným sportovním areálem na území města Olomouce je areál ZŠ Demlova s 6 různými druhy vybavení a s 8 přidělenými body za kvalitu a úroveň jednotlivých vybavení. Nebo na konci žebříčku je ještě areál ZŠ Rooseveltova s 5 různými druhy vybavení a s 10 přidělenými body za kvalitu a úroveň jednotlivých vybavení.

Graf č. 4: Porovnání školních sportovních areálů ve městě Olomouci po sečtení množství vybavení a úrovně vybavení.

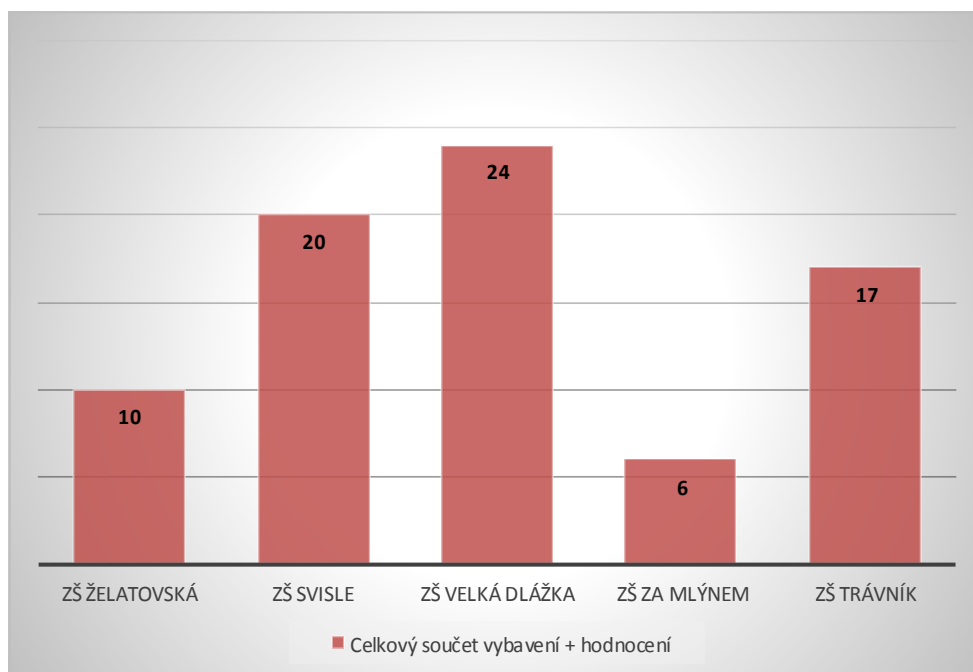
Po sečtení bodů za hodnocení úrovně vybavení s počty jednotlivých vybavení byly získány data, pomocí nichž bylo možné porovnat školní sportovní areály mezi sebou. Graf č. 3 znázorňuje porovnání školních sportovních areálů na území města Olomouce. Nejlépe hodnocený školním sportovním areál na území města Olomouce je ZŠ Tererovo náměstí s celkovým součtem bodů 41. Nejhůře hodnoceným školním sportovním areálem je areál ZŠ Demlova s celkovým součtem bodů 14.

7.8.2 Porovnání školních sportovních areálů ve městě Přerově

Graf č. 2: Porovnání školních sportovních areálů ve městě Přerově podle množství vybavení a úrovně vybavení.

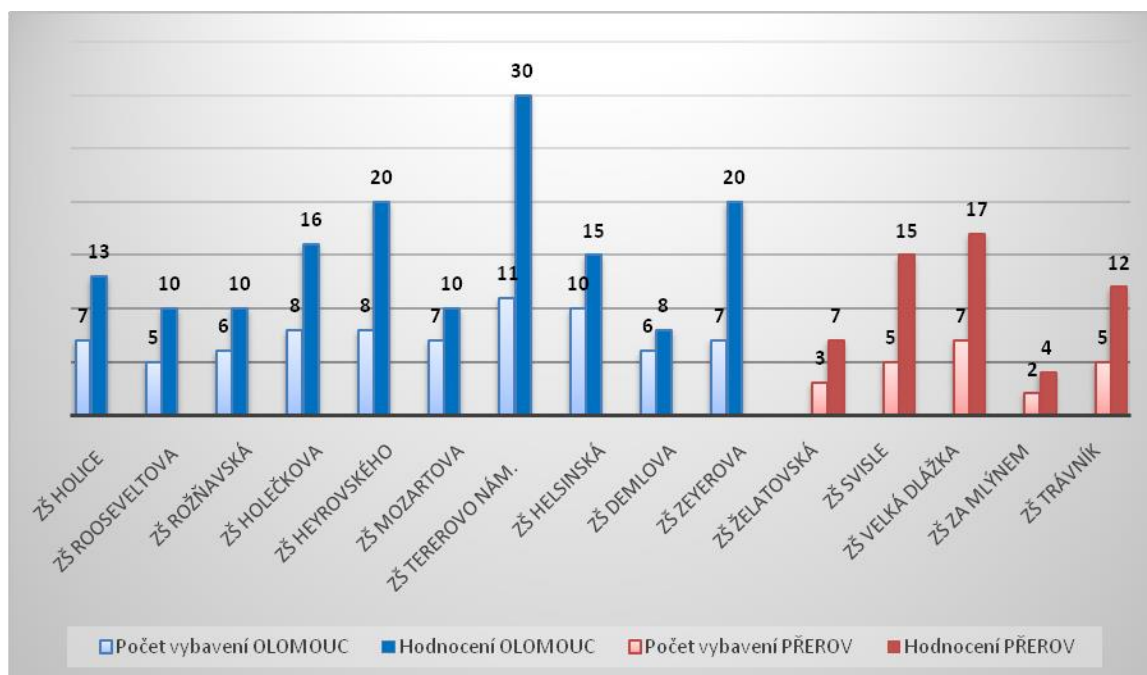
Také v městě Přerově byl realizován průzkum na základě čehož lze porovnat jednotlivé školní sportovní areály na území města Přerova. *Graf č. 2* znázorňuje, že nejlépe hodnoceným areálem je ZŠ Velká Dlážka se 7 různými druhy vybavení a se 17 přidělenými body za kvalitu a úroveň jednotlivých vybavení. Nejhorše hodnoceným sportovním areálem na území města Olomouce je areál ZŠ Za mlýnem s 2 různými druhy vybavení a s 4 přidělenými body za kvalitu a úroveň jednotlivých vybavení.

Graf č. 5: Porovnání školních sportovních areálů ve městě Přerově po sečtení množství vybavení a úrovně vybavení.

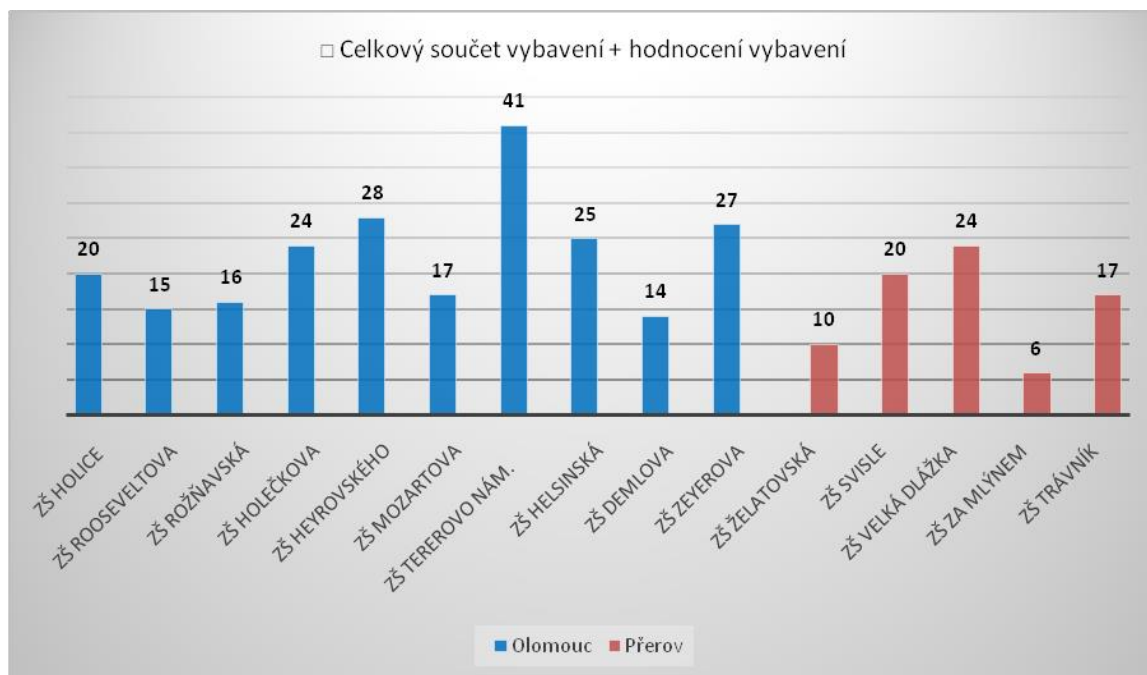
Také ve městě Přerově bylo přistoupeno k porovnání školních sportovních areálů. *Graf č. 4* znázorňuje porovnání školních sportovních areálů na území města Přerova. Nejlépe hodnoceným školním sportovním areálem na území města Přerova je ZŠ Velká Dlážka s celkovým součtem bodů 24. Nejhorše hodnoceným školním sportovním areálem je areál ZŠ Za mlýnem s celkovým součtem bodů 6.

7.8.3 Porovnání školních sportovních areálů mezi městy Olomoucí a Přerovem

Graf č. 3: Porovnání a školních sportovních areálů ve městě Olomouci a Přerově podle množství vybavení a úrovně vybavení.

Následně byly školní sportovní areály porovnány mezi městy Olomoucí a Přerovem. Graf č. 3 znázorňuje, jak jsou jednotlivé sportovní areály ve městech Olomouci a Přerově vybaveny. Jaký počet vybavení se ve sportovních areálech nachází a jaká byla úroveň a kvalita tohoto vybavení.

Graf č. 6: Porovnání školních sportovních areálů ve městě Olomouci a Přerově podle množství vybavení a úrovně vybavení.

Poslední *Graf č. 6* znázorňuje porovnání školních sportovních areálů mezi městy Olomoucí a Přerovem. Po součtu hodnot počtu vybavení a hodnocení kvality a úrovně vybavení bylo zjištěno, že školní sportovní areály ve městě Olomouci jsou na lepší úrovni než školní sportovní areály ve městě Přerově. Avšak i v Přerově některé školní sportovní areály téměř dosahují úrovně školních sportovních areálů v Olomouci. Z *Grafu č. 6* vyplývá, že celkově nejlépe hodnoceným sportovním areálem v rámci obou měst je areál ZŠ Tererovo náměstí v Olomouci a celkově nejhůře hodnoceným sportovním areálem je areál ZŠ Za mlýnem v Přerově.

Porovnání školních sportovních areálů				
Pořadí mezi městy	Pořadí v rámci města	Sportovní areál	Město	Přidělené body
1.	1.	ZŠ Tererovo nám.	Olomouc	41
2.	2.	ZŠ Heyrovského	Olomouc	28
3.	3.	ZŠ Zeyerova	Olomouc	27
4.	4.	ZŠ Helsinská	Olomouc	25
5. – 6.	5.	ZŠ Holečkova	Olomouc	24
5. – 6.	1.	ZŠ Velká Dlážka	Přerov	24
7. – 8.	6.	ZŠ Holice	Olomouc	20
7. – 8.	2.	ZŠ Svisle	Přerov	20
9. – 10.	7.	ZŠ Mozartova	Olomouc	17
9. – 10.	3.	ZŠ Trávník	Přerov	17
11.	8.	ZŠ Rožňavská	Olomouc	16
12.	9.	ZŠ Rooseveltova	Olomouc	15
13.	10.	ZŠ Demlova	Olomouc	14
14.	4.	ZŠ Želatovská	Přerov	10
15.	5.	ZŠ Za mlýnem	Přerov	6

Tabulka č. 20: Porovnání a pořadí školních sportovních areálů ve městě Olomouci a Přerově podle množství vybavení a úrovně vybavení.

Hlavním cílem průzkumu bylo porovnat školní sportovní areály zpřístupněné veřejnosti v době mimo vyučování. *Tabulka č. 3* znázorňuje porovnání a pořadí školních sportovních areálů v rámci obou měst Olomouce a Přerova v závislosti na hodnocení množství vybavení, kvality a úrovně vybavení. Hlavním kritériem pro hodnocení školních sportovních areálů bylo množství vybavení a tím větší možnosti volnočasového vyžití návštěvníků sportovních areálů. Proto nejlépe hodnocený sportovní areál ZŠ Tererovo náměstí předčil tak moderní sportovní areály jako jsou ZŠ Heyrovského a ZŠ Zeyerova. V ZŠ Tererovo náměstí se nachází velké množství rozmanitého vybavení pro volnočasové vyžití návštěvníků s různými požadavky k trávení volného času. Zároveň vybavení sportovního areálu ZŠ Tererovo náměstí se nachází v udržovaném stavu a neustále je vybavení modernizováno.

Dále z *Tabulky č. 3* je zřejmé, že město Olomouc v rámci hodnocení dopadlo lépe než město Přerov. To však může být způsobeno tím, že město Olomouc disponuje většími prostředky pro rozvoj a modernizaci školních sportovních areálů než menší města. Město Olomouc je mnohem větší než město Přerov a tím pádem má více moderních sportovních

areálů. Potom město Přerov zase tak za Olomoucí nezaostává, protože pět školních sportovních areálů zpřístupněných veřejnosti odpovídá poměru velikosti města. Také město Přerov disponuje značně moderními sportovními areály, které téměř dohánějí ty Olomoucké. I když se nejlepší Přerovské školní sportovní areály neumístily na prvních místech, neznamená, že by tyto sportovní areály výrazně zaostávaly za těmi Olomouckými. Všechny školní sportovní areály se vyznačují dobrým stavem sportovišť, avšak některé sportovní areály nabízejí více možností k trávení volného času a jiné nabízejí možností méně.

Závěr

Základní školy uvedené v této diplomové práci jsou celkovým výčtem škol ve městech Olomouci a Přerově poskytujících veřejnosti v době mimo vyučování své školní sportovní areály. Mimo tyto školní areály je na území měst mnoho dalších možností trávení volného času. Školní sportovní areály jsou jednou z možností vhodného trávení volného času ve městě. Všechny školní sportovní areály mají pro uživatele značné výhody, jako je stálý dozor zabezpečený správcem, tím pádem i možná pomoc nebo poskytnutí rady, pravidelná údržba a úklid a v neposlední řadě také zajištěné zázemí pro návštěvníky jako jsou toalety, umývárny a podobně. Z toho vyplývá, že školní areály zpřístupněné veřejnosti v době mimo vyučování mají naproti těm volně přístupným velkou výhodu, protože, školní sportovní areály, které jsou pod dozorem správce, jsou v mnohem lepším stavu. Nejedná se jen o lepší technický stav a čistotu areálu, ale i lepší vybavenost školních sportovních areálů zpřístupněných veřejnosti v době mimo vyučování.

V rámci diplomové bylo cílem porovnat školní sportovní areály na území města Olomouce a Přerova. Porovnáním jednotlivých školních sportovních areálů vyplývá, že mezi jednotlivými areály jsou určité rozdíly. Výsledkem diplomové práce je stanovení pořadí jednotlivých školních sportovních areálů ve městě Olomouci a Přerově. Pro určení pořadí mezi areály bylo hlavním kritériem hodnocení jednotlivých areálů, především rozmanitost vybavenosti sportovních areálů, což přispívá k větším možnostem trávení volného času. Dalším kritériem pro hodnocení areálů byla brána v potaz kvalita a úroveň vybavení z důvodu dobré funkčnosti a tím i využitelnosti vybavení. Každý areál se vyznačuje jinou rozlohou a vybavením. Některé areály jsou takřka stále v původním stavu, vyžadující již potřebné rekonstrukce. Jiné naproti tomu jsou velmi moderní, vhodné k profesionálnímu sportu. Jsou mezi nimi i školní areály, které s modernizacemi začali postupně a můžeme v jednom areálu nalézt současně sportoviště velmi moderní i velmi zastaralá.

Jednotlivé školní areály nabízejí specifické sportovní hřiště nebo vybavení, které nemůže nabídnout jiný areál. Některý areál nabízí jako jediný hřiště pro in-line bruslení, jiný zase nabízí hřiště pro beach volejbal, ping-pong stoly, skate park, vhodná hřiště na míčové hry, kvalitní atletickou dráhu. Kvůli specifické vybavenosti

se návštěvníkům vyplatí dojíždět za svými oblíbenými volnočasovými aktivitami do některého z preferovaných školních sportovních areálů.

Každý školní sportovní areál navštěvují jiné skupiny účastníků volnočasových aktivit. Převážně jsou školní sportovní areály využívány dětmi a mládeží, ale mnohdy svůj volný čas tráví vedle sebe jak děti a mládež, tak i dospělí. Výjimkou je jen areál školy Rooseveltova ve městě Olomouci, kde je vstup povolen jen dětem do 12 let, které však mohou do areálu doprovázet rodiče jako dozor svých dětí. Co se týče zpoplatnění školních sportovních areálů ve městě Olomouci, vstup pro všechny návštěvníky je zdarma. Naopak ve městě Přerově je zpoplatněn jen vstup pro dospělé.

Každý školní sportovní areál je jiný a jinak působí. Každý areál se vyznačuje svým vlastním specifickým prostředím a klimatem. Některý areál je menší a může působit klidným dojmem až komorně, další areál působí pohodovou atmosférou, jiný profesionálním dojmem nebo některý areál působí úplně běžným, neutrálním dojmem.

Statutární města Olomouc i Přerov se vážně zajímají o trávení volného času svých občanů. Obě města podporují a to zejména finančně rozvoj školních sportovních areálů jen s podmínkou, že tyto sportovní areály budou zpřístupněné veřejnosti v době mimo vyučování. Města se snaží o otevření dalších školních areálů pro veřejnost nebo zlepšování úrovně stávajících areálů neustálými modernizacemi vybavení a údržbou prostředí. Školní sportovní areály ve městech Olomouci a Přerově, které slouží v odpoledních hodinách veřejnosti, mají již neodmyslitelný význam pro každodenní trávení volného času dětí, mládeže a ostatních občanů obou měst. (www.olomouc.eu³², www.prerov.eu³³)

³² Statutární město Olomouc: *Oficiální informační portál* [online]. Magistrát města Olomouce, © 2012 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://prorodinu.olomouc.eu/mista-pratelska-rodine/detska-hriste>

³³ Statutární město Přerov: *Oficiální informační portál* [online]. Publikáční a redakční systém Public4u, © 2000-2015 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.prerov.eu/cs/o-prerove/sport-ve-meste/sportovni-zarizeni/sportoviste-skolni-hriste.html>

Seznam literatury a pramenů

FISCHER, S., ŠKODA, J. *Sociální patologie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 224 s. ISBN 978-80-247-2781-3.

HÁJEK, B., HOFBAUER, B., PÁVKOVÁ, J. *Pedagogické ovlivňování volného času. Současné trendy*. 1. vyd. Praha: Portál, 2008. 240 s. ISBN 978-80-7367-473-1.

KAMLER, M., a kol. *Národní zpráva o zdraví a životním stylu dětí a školáků*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2011. 112 s. ISBN 978-80-244-2985-4.

KANTOROVÁ, J. *Vybrané kapitoly z obecné pedagogiky II*. 1. vyd. Olomouc: Hanex, 2010. 184 s. ISBN 978-80-7409-030-1.

KRAUS, B., POLÁČKOVÁ, V. *Člověk prostředí výchova*. 1. vyd. Brno: Paido, 2001. 199 s. ISBN 80-7315-004-2.

MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Grada, 2009. 296 s. ISBN 978-80-247-2715-8.

MAZAL, F. *Hry a hraní pohledem ŠVP*. 1. vyd. Olomouc: Hanex, 2007. 402 s. ISBN 978-80-85783-77-3.

NĚMEC, J. *Od požívání k požitkářství*. 1. vyd. Brno: Paido, 2002. 111 s. ISBN 80-7315-006-9.

PROCHÁZKA, M. *Sociální pedagogika*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 208 s. ISBN 978-80-247-3470-5.

PRŮCHA, J. *Pedagogická encyklopedie*. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. 936 s. ISBN 978-80-7367-546-2.

PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. 6. vyd. Praha: Portál, 2009. 400 s. ISBN 978-80-7367-647-6.

PRŮCHA, J. *Srovnávací pedagogika*. 1. vyd. Praha: Portál, 2006. 263 s. ISBN 80-7367-155-7.

ŘEZÁČ, J. *Sociální psychologie*. 65. vyd. Brno: Paido, 1998. 272 s. ISBN 80-85931-48-6.

SAK, P., SAKOVÁ, K. *Mládež na křižovatce*. 1. vyd. Praha: Svoboda Servis, 2004. 240 s. ISBN 80-86320-33-2.

SPOUSTA, V. aj. *Teoretické základy výchovy ve volném čase*. Brno: Masarykova univerzita, 1994. ISBN 80-210-1007-X.

ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ, J., BINAROVÁ, I., HOLÁSKOVÁ, K., PETROVÁ, A., PLEVOVÁ, I., PUGNEROVÁ, M. *Přehled vývojové psychologie*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008. 176 s. ISBN 978-80-244-2141-4.

Seznam internetových zdrojů

Forward tenis: Sportovní stavby [online]. frogDesign.cz, © 2010 [cit. 2014-11-30]. Dostupné z: <http://www.sportovni-stavby.cz/>

Linhart: Sportovní stavby Linhart [online]. Copyright, © 2011 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.linhartsport.cz/>

Peaceful Playgrounds: School Playground: [online]. peraltAdesign, © 2015 [cit. 2015-02-28]. Dostupné z: <http://www.peacefulplaygrounds.com/>

Seznam.cz [online]. Copyright © 1996-2013 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.seznam.cz/>

Statutární město Olomouc: Oficiální informační portál [online]. Magistrát města Olomouce, © 2012 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/>

Statutární město Přerov: Oficiální informační portál [online]. Publikační a redakční systém Public4u © 2000-2015 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.prerov.eu/>

Vysspa: Sportovní stavby & sportovní vybavení [online]. Vysspa Sports Technology s.r.o., © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.vysspa.cz/cs/>

Seznam příloh

- Příloha č. 1 – Struktura rozhovoru se správcí školních sportovních areálů
- Příloha č. 2 – Provozní řád hřiště města Olomouc
- Příloha č. 3 – Provozní řád hřiště města Přerov
- Příloha č. 4 – Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Holice, Olomouc
- Příloha č. 5 – Fotografie školního sportovního areálu základní ZŠ Rooseveltova, Olomouc
- Příloha č. 6 – Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Rožňavská, Olomouc
- Příloha č. 7 – Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Holečkova, Olomouc
- Příloha č. 8 – Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Heyrovského, Olomouc
- Příloha č. 9 – Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Mozartova, Olomouc
- Příloha č. 10 – Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Tererovo nám., Olomouc
- Příloha č. 11 – Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Helsinská, Olomouc
- Příloha č. 12 – Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Demlova, Olomouc
- Příloha č. 13 – Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Zeyerova, Olomouc
- Příloha č. 14 – Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Želatovská, Přerov
- Příloha č. 15 – Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Svisle, Přerov
- Příloha č. 16 – Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Velká Dlážka, Přerov
- Příloha č. 17 – Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Za mlýnem, Přerov
- Příloha č. 18 – Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Trávník, Přerov

Struktura rozhovoru se správci školních sportovních areálů

Poř. č.	Otázka
1.	Co vedlo Vaší školu k zpřístupnění školního sportovního areálu veřejnosti v době mimo vyučování?
2.	Je viditelný přínos zpřístupnění školního sportovního areálu veřejnosti v době mimo vyučování?
3.	Co je ve školním sportovním areálu nejvíce využíváno nebo jaké jsou nejčastější zájmy návštěvníků areálu?
4.	Jaký je zájem ze strany veřejnosti o využívání školního sportovního areálu v době mimo vyučování?
5.	Kdo nejčastěji školní sportovní areál v době mimo vyučování navštěvuje?
6.	Je možné pozorovat ve školním sportovním areálu něco zajímavého, o co byste se mohl podělit?
7.	Jsou ve školním sportovním areálu v době mimo vyučování uskutečňovány nějaké organizované zájmové činnosti?
8.	Jak jsou veřejností hodnoceny nabízené možnosti a služby ve školním sportovním areálu?
9.	Co se plánuje do budoucna vybudovat nebo vylepšit ve školním sportovním areálu?
10.	Co ve školním sportovním areálu chybí?
11.	Jaké jsou ve školním sportovním areálu opatření proti vandalismu a pro zlepšení bezpečnosti?
12.	Došlo nebo dochází ve školním sportovním areálu k vandalismu?

Provozní řád hřiště města Olomouc

PROVOZNÍ ŘÁD HŘIŠTĚ

Toto hřiště je určeno ve stanovenou dobu (mimo dobu školního vyučování a sportovních tréninků) k rodinné rekreaci široké veřejnosti. Aby tuto svou funkci mohlo plnit každý den po celý rok, musí být jeho uživatelé ohleduplní a musí dbát pokynů tohoto řádu.

Všeobecná ustanovení:

Uživatel: Uživatelem se stává každý, kdo vstupuje do areálu hřiště. Uživatel musí dbát pokynů tohoto řádu a pokynů správce hřiště. Nesmí ohrožovat svým chováním a činnostmi v areálu ostatní uživatele.

Správce hřiště: Je označen visáčkou s výrazným nápisem SPRÁVCE. Zajišťuje otevření a uzavření areálu ve stanovenou dobu. Půjčuje sportovní materiál. Dohlíží na pořádek a čistotu v areálu. Je oprávněn vykázat z areálu hřiště ty uživatele, kteří nedodržují pokyny tohoto řádu. Neručí za odložené věci (oděvy, obuv, sport. nářadí apod.).

Provozovatel: Provozovatelem je Základní škola-Mozartova 48. Provozovatel stanovuje provozní podmínky a dobu užívání hřiště veřejnosti. Dohlíží na technický stav zařízení a způsobilost funkce sportovního areálu.

Pokyny pro uživatele:

- 1.) Uživatelé se v areálu mohou pohybovat svobodně a to i po trávnicích, vždy však tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.
- 2.) Dříve přichází se chová ohleduplně a přibere do hry, pokud to jde, ostatní uživatele.
- 3.) Uživatelé si mohou za stanovených podmínek vypůjčit u správce hřiště sport. materiál, je-li materiál v té době k dispozici.
- 4.) Počet hráčů, užívajících jedno zařízení současně, není stanoven. Omezuje jej pouze správce hřiště s ohledem na bezpečnost a slušné chování uživatelů.
- 5.) Veškerá zařízení a plochy v areálu musí uživatel užívat v souladu s jejich funkcí.
- 6.) V areálu se uživatelé musí vždy domluvit. Neplatí zde slovo silnějšího, ani staršího. Platí zde pouze tento provozní řád, který prosazuje správce hřiště.
- 7.) Dojde-li přes všechny tyto pokyny k roztržce mezi uživateli, řeší ji správce hřiště tak, že vykáže obě znesvářené strany z areálu hřiště nebo v horším případě přivolá k vyřešení celé záležitosti Městskou policii.

V areálu je zakázáno:

- A) Znečišťování, úmyslné poškození, či ničení zařízení (přip. hřiště).
- B) Vstup v kopačkách do areálu, věšení se na síťky, obruče a sloupce basketbalových košů a vynášení sportovního materiálu a vybavení ven z areálu hřiště.
- C) Vodení psů do areálu hřiště.
- D) Ježdění na kole v celém areálu hřiště.
- E) Kouření a pití alkoholických nápojů a nadmíru hluché a vulgární chování.

Za konání uvedené v bodu A), rovněž za drobné ublížení na zdraví z nedbalosti, či drobné úmyslné ublížení na zdraví, může být uživatel hřiště postížen Městskou policií za přestupek podle ust. §47, §49 nebo §50 zákona č. 200/1990 sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, nebude-li příslušné jednání kvalifikováno dokonce jako trestný čin.

Vydal Magistrát města Olomouce
vlastník sportovního areálu

**BUĎTE
OPATRNÍ**

PŘEDEJDETE ÚRAZŮM

Provozní řád hřiště města Přerov

PROVOZNÍ A NÁVŠTĚVNÍ ŘÁD ŠKOLNÍHO HŘIŠTĚ ZÁKLADNÍ ŠKOLY PŘEROV, TRÁVNÍK 27

PROVOZNÍ DOBA PRO VEŘEJNOST OD 01. 04. DO 31. 10. 2014:

duben, květen, červen, září, říjen:

- pracovní dny: 16.15 – 20.15 hod;
- So, Ne, svátky: 13.00 – 19.00 hod;

červenec, srpen

- vždy 10.00 – 20.00 hod

MIMO PROVOZNÍ DOBU JE VSTUP NA HŘIŠTĚ PŘÍSNĚ ZAKÁZÁN!

ÚHRADY DOSPĚLÝCH ZA PRONÁJEM HŘIŠTĚ:

- Volejbalové hřiště včetně sítě	100,- Kč	na 1 hodinu
- Streetbalové hřiště	100,- Kč	na 1 hodinu
- Fotbalové hřiště	150,- Kč	na 1 hodinu
- Házenkářské hřiště	150,- Kč	na 1 hodinu
- Basketbalové hřiště	150,- Kč	na 1 hodinu
- Tenisové hřiště	150,- Kč	na 1 hodinu
- Atletická dráha	100,- Kč	na 1 hodinu

NÁVŠTĚVNÍ ŘÁD

Návštěvní řád sportovního zařízení –hřiště při příspěvkové organizaci Základní škola Přerov, Trávník 27 ve vlastnictví statutárního města Přerova

1. Obecná ustanovení

- Návštěvní řád vydává statutární město Přerov jako vlastník sportovního zařízení, které určuje základní závazná pravidla pro vstup návštěvníků a uživatelů do sportovního zařízení a pravidla chování návštěvníků a uživatelů sportovního zařízení a osob bezprostředně vykonávajících pořadatelskou službu ve sportovním zařízení při konání veřejné sportovní akce.
- Sportovní zařízení je svěřeno Základní škole Přerov, Trávník 27 a slouží především ke sportování.
- Účelem návštěvního řádu je zejména zajištění ochrany bezpečnosti zdraví návštěvníků a uživatelů sportovního zařízení a majetku vlastníka sportovního zařízení. Uživatelé a návštěvníci vstupem do sportovního zařízení vyjadřují svůj souhlas s obsahem tohoto návštěvního řádu.

2. Hřiště

- slouží především pro potřeby žáků školy, dále sportovním oddílům, právnickým a fyzickým osobám, které uzavřely smlouvu se Základní školou Přerov, Trávník 27 a ve vyhrazených hodinách i veřejnosti za přítomnosti správce; vyhrazené hodiny pro veřejnost, včetně ceny za užívání sportovního zařízení stanoví a zveřejní Základní škola Přerov, Trávník 27;
- kromě vlastníka a Základní školy Přerov, Trávník 27, je oprávněna k doзору nad dodržováním a respektováním tohoto řádu též pořadatelská nebo bezpečnostní služba, případně v rámci své zákonné pravomoci též Policie ČR.

3. Vstup na hřiště

- je dovolen pouze se souhlasem kompetentního zaměstnance Základní školy Přerov, Trávník 27, případně po zakoupení platné vstupenky, pokud se jedná o veřejnou sportovní akci;
- mládež do 18 let má vstup na všechna sportoviště zdarma. Nutný doprovod dospělé osoby dětem do 6 let.
- každý uživatel včetně mládeže do 18 let si může zapůjčit od správce materiál (míče) potřebný pro sportování, a to za jednotné půjčovné: každý míč za 10,- Kč na 1 hodinu. Na půjčovné mu bude vystaven pokladní doklad. Při zapůjčení míče složí uživatel do zálohy u správce buď platný průkaz s fotografií nebo 100,- Kč zálohu, která mu bude vrácena proti materiálu.
- uživatelé, případně návštěvníci se pohybují pouze v prostoru určeném osobou pověřenou Základní školou Přerov, Trávník 27 nebo pořadatelem akce;
- v případě veřejné sportovní akce jsou návštěvníci povinni řídit se pokyny pořadatelské nebo bezpečnostní služby, případně Policie ČR;
- oprávnění k pobytu ztrácejí osoby pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek a osoby, které ohrožují bezpečnost osob a majetku nebo jinak obtěžují ostatní návštěvníky. Tyto osoby mohou být z prostoru sportovního zařízení vyvedeny.

4. Vstupní kontrola

- v případě veřejné sportovní akce má pořadatelská nebo bezpečnostní služba, jakož i policie oprávnění prohlédnout – a to i při použití technických prostředků – osoby včetně zavazadel, které mohou představovat bezpečnostní riziko. Prohlídka se vztahuje i na přinesené předměty.

5. Chování ve sportovním zařízení

- každý účastník je povinen se chovat tak, aby svým jednáním neohrožoval bezpečnost jiných osob a jejich majetku a zařízení sportoviště a dále svým chováním neomezoval či neobtěžoval jiné osoby;
- uživatelé a návštěvníci jsou povinni respektovat obecně závazná pravidla slušného chování a dobrých mravů a dodržovat pokyny správce hřiště, pořádkové nebo bezpečnostní služby, jakož i policie, hasičů, záchranné služby příp. hlasatele;
- všechny vchody, východy, únikové trasy je povinnost udržovat volné.

6. Zákazy

- návštěvníkům sportovního zařízení je zakázáno vnášet materiál urážející důstojnost člověka, zbraně, spreje, nádoby, pyrotechnické předměty, tyče, laser ukazovátka, alkohol, drogy, zvířata a další nevhodné předměty, nejsou dovoleny rasistické, hanlivé a vulgární projevy. Na hřišti není povolena jízda na kole, kolečkových bruslích, skateboardu a je zákaz vstupu se žvýkačkou.

Mimo otvírací dobu je vstup na hřiště přísně zakázán.

7. Dohled, práva pořadatele (uživatele)

- na užívání sportovního zařízení veřejností dohlíží správce, příp. jiná osoba určená Základní školou Přerov, Trávník 27;
- právo k výkonu funkce pořadatele má zplnomocněný zástupce Základní školy Přerov, Trávník 27, které je sportovní zařízení svěřeno, zástupce zřizovatele nebo zástupce vlastníka sportovního zařízení, v případě pronájmu ten, kdo si sportovní zařízení pronajme, při veřejných akcích pořadatelská a bezpečnostní služba, jakož i policie.

8. Odpovědnost za škody

- vstup na sportovní zařízení a jeho užívání uskutečňuje každý uživatel a návštěvník na vlastní nebezpečí;
- škody je povinnost neprodleně nahlásit Základní škole Přerov, Trávník 27, správci, pořadateli akce.

9. Účinnost

Vydání tohoto návštěvního řádu schválila Rada města Přerova na 80. schůzi konané dne 27. 1. 2010. Tento návštěvní řád je účinný od 1. 2. 2010.

Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Holice, Olomouc

1 – ZŠ Holice, Olomouc, víceúčelové hřiště

1 – ZŠ Holice, Olomouc, skate park

Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Rooseveltova, Olomouc

2 – ZŠ Rooseveltova, Olomouc, víceúčelové hřiště

2 – ZŠ Rooseveltova, Olomouc, vybavení školního sportovního areálu

Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Rožňavská, Olomouc

3 – ZŠ Rožňavská, Olomouc, fotbalové hřiště s běžeckým oválem

3 – ZŠ Rožňavská, Olomouc, basketbalové hřiště

Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Holečkova, Olomouc

4 – ZŠ Holečkova, Olomouc, víceúčelové hřiště s mantinely

4 – ZŠ Holečkova, Olomouc, tenisové hřiště

Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Heyrovského, Olomouc

5 – ZŠ Heyrovského, Olomouc, fotbalové hřiště s běžeckým oválem

5 – ZŠ Heyrovského, Olomouc, basketbalové hřiště

Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Mozartova, Olomouc

6 – ZŠ Mozartova, Olomouc, víceúčelové hřiště

6 – ZŠ Mozartova, Olomouc, běžecká rovinka

Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Tererovo nám., Olomouc

7 – ZŠ Tererovo nám., Olomouc, víceúčelové hřiště s běžeckým oválem

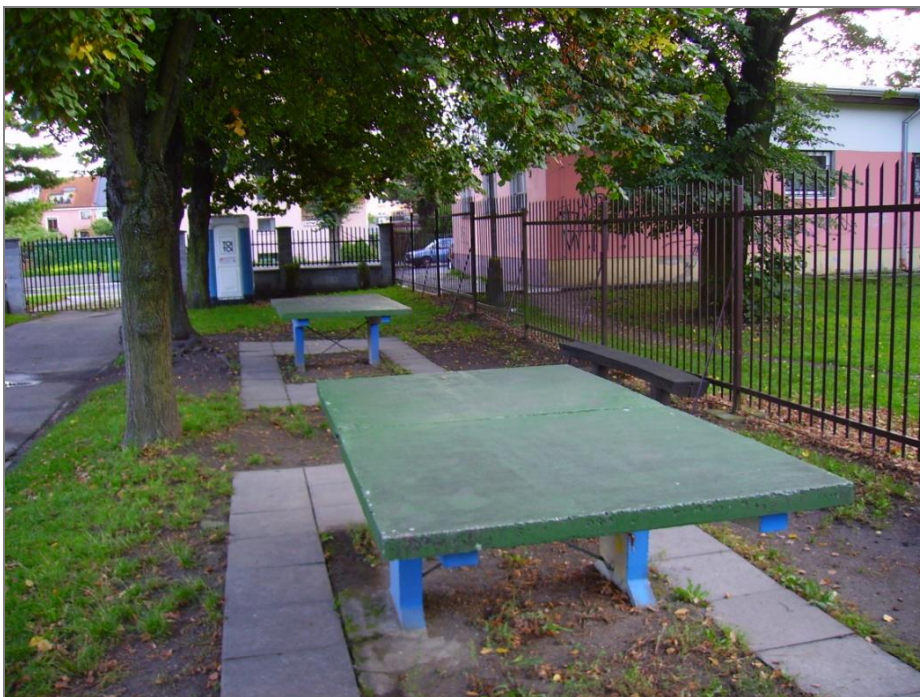

7 – ZŠ Tererovo nám., Olomouc, beach volejbalové hřiště

Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Helsinská, Olomouc

8 – ZŠ Helsinská, Olomouc, víceúčelové hřiště

8 – ZŠ Helsinská, Olomouc, pingpongové stoly

Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Demlova, Olomouc

9 – ZŠ Demlova, Olomouc, víceúčelové hřiště s běžeckým oválem

9 – ZŠ Demlova, Olomouc, beach volejbalové hřiště

Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Zeyerova, Olomouc

10 – ZŠ Zeyerova, Olomouc, víceúčelové hřiště s běžeckým oválem

10 – ZŠ Zeyerova, Olomouc, volejbalové hřiště

Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Želatovská, Přerov

1 – ZŠ Želatovská, Přerov, víceúčelové hřiště

1 – ZŠ Želatovská, Přerov, zázemí správce

Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Svisle, Přerov

2 – ZŠ Svisle, Přerov, víceúčelové hřiště s běžeckým oválem

2 – ZŠ Svisle, Přerov, víceúčelové hřiště

Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Velká Dlážka, Přerov

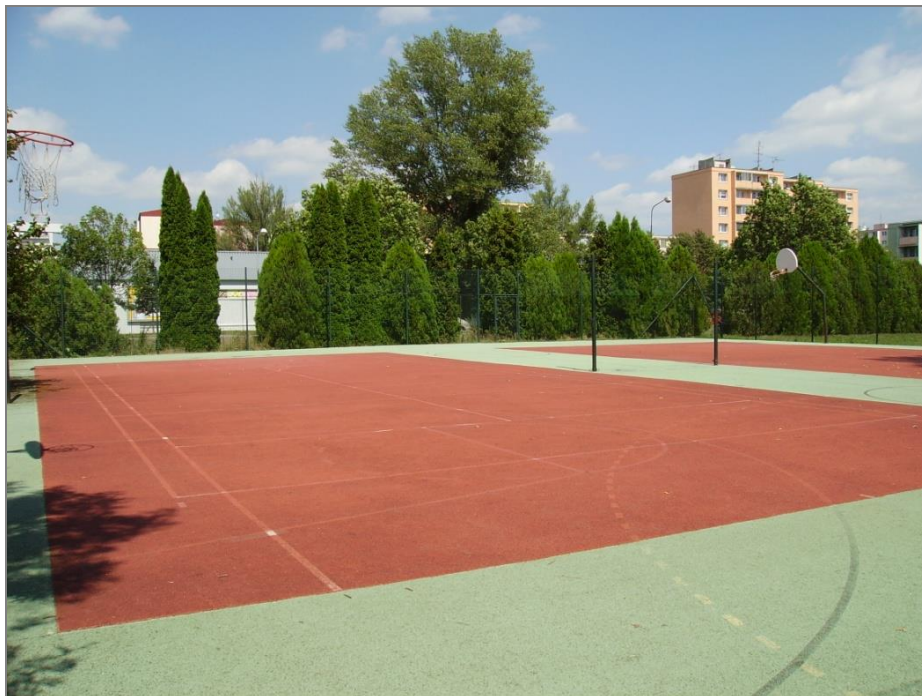

3 – ZŠ Velká Dlážka, Přerov, víceúčelové hřiště s běžeckým oválem

3 – ZŠ Velká Dlážka, Přerov, beach volejbalové hřiště

Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Za mlýnem, Přerov

4 – ZŠ Za mlýnem, Přerov, víceúčelové hřiště

4 – ZŠ Za mlýnem, Přerov, zázemí správce

Fotografie školního sportovního areálu ZŠ Trávník, Přerov

5 – ZŠ Trávník, Přerov, víceúčelové hřiště s běžeckým oválem

5 – ZŠ Trávník, Přerov, basketbalové hřiště

Anotace

Jméno a příjmení:	Bc. Petr Vymazal
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	Mgr. Pavla Vyhnálková, Ph.D.
Rok obhajoby:	2015
Název práce	Školní sportovní areály v Olomouckém kraji
Název práce v angličtině	School sports facilities in the Olomouc Region
Anotace práce:	Tématem diplomové práce jsou školní sportovní areály na území města Olomouce a Přerova. Cílem je zjištění možností trávení volného času dětí a mládeže v době mimo vyučování ve městě Olomouci a Přerově ve školních areálech. Obsahem teoretické části jsou kapitoly popisující účastníky volnočasových aktivit ve školních sportovních areálech a jejich základní charakteristiku; volný čas a jeho výchovné aspekty; faktory ovlivňující volný čas; vliv školy na ovlivňování volného času. Praktická část práce je zaměřena na charakteristiku a porovnání veřejnosti přístupných školních sportovních areálů ve městě Olomouci a Přerově.
Klíčová slova	Účastníci volnočasových aktivit, volný čas, škola, školní sportovní areály, město Olomouc, město Přerov.
Anotace v angličtině:	The thesis topic is school sports facilities in the city of Olomouc and Přerov. The aim is to investigate the possibilities for leisure activities in children and youth during after school at school grounds in Olomouc and Přerov. The theoretical part consists of chapters describing participants in leisure activities in school sports venues and their basic characteristics; leisure and educational aspects; factors affecting leisure; impact of school on influencing free time. The practical part is focused on characterization and comparison of publicly accessible school sports facility in Olomouc and Přerov.
Klíčová slova v angličtině:	Participants in leisure activities, leisure, school, school sports facilities, city of Olomouc, city of Přerov.
Přílohy vázané v práci:	1 – DVD
Rozsah práce:	79 stran
Jazyk práce:	český